

EDUSKUNNAN VASTAUS 158/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle markkinaoikeutta ja oikeudenkäyntiä markkinaoikeudessa koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä markkinaoikeutta ja oikeudenkäyntiä markkinaoikeudessa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 124/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 15/2012 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

markkinaoikeudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Markkinaoikeuden tehtävä ja toimivalta

Markkinaoikeus toimii kilpailu- ja valvonta-asioiden sekä hankinta-asioiden, teollis- ja tekijänoikeudellisten asioiden sekä markkinaoikeudellisten asioiden erityistuomioistuimena.

Markkinaoikeuden toimivaltaan lailla kuuluviksi säädettyjen asioiden käsittelystä markkinaoikeudessa sekä muutoksenhausta markkinaoikeuden ratkaisuun säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

2 §

Markkinaoikeuden toimipaikka

Markkinaoikeuden toimipaikka sijaitsee Helsingissä.

2 luku

Henkilöstö

3 §

Jäsenet

Markkinaoikeudessa on markkinaoikeuden ylituomari sekä muina jäseninä markkinaoikeustuomareita ja markkinaoikeusinsinöörejä.

Markkinaoikeutta johtaa ja sen tuloksellisuudesta vastaa ylituomari.

4 §

Jäsenten kelpoisuus ja nimittäminen

Ylituomarin ja markkinaoikeustuomarin kelpoisuusvaatimuksista sekä nimittämisestä säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (205/2000). Ylituomarilta ja markkinaoikeustuomarilta edellytetään lisäksi, että hän on perehtynyt kilpailu- tai valvonta-asioihin taikka hankinta-asioihin, teollis- tai tekijänoikeudellisiin asioihin taikka markkinaoikeudellisiin asioihin.

Markkinaoikeusinsinööriksi voidaan nimittää soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon tekniikan alalta suorittanut oikeamielinen Suomen kansalainen, joka on perehtynyt patenttiasioihin ja jolla on tarvittavat henkilökohtaiset ominaisuudet. Markkinaoikeusinsinööriksi nimitettävällä tulee lisäksi olla suomen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Markkinaoikeusinsinöörin nimittämisestä säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa. Markkinaoikeuden lausunnon markkinaoikeusinsinöörin viran täyttämistä koskevassa asiassa antaa tuomareiden nimittämisestä annetun lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetystä poiketen markkinaoikeuden ylituomari vakinaisia markkinaoikeustuomareita ja markkinaoikeusinsinöörejä kuultuaan.

5 §

Asiantuntijajäsenet

Jäsenten lisäksi markkinaoikeudessa on sivutoimisia asiantuntijajäseniä.

6 §

Asiantuntijajäsenten määrääminen

Valtioneuvosto määrää markkinaoikeuteen riittävän määrän asiantuntijajäseniä oikeusministeriön esityksestä neljän vuoden toimikaudeksi kerrallaan.

Markkinaoikeus julistaa asiantuntijajäsenten tehtävät haettaviksi. Markkinaoikeus voi hank-

kia hakijoista lausunnon tai muuta selvitystä. Markkinaoikeus antaa oikeusministeriölle perustellun ehdotuksen siitä, ketkä hakijoista olisi määrättävä tehtäviin.

Asiantuntijajäsenen tehtävän vapautuessa kesken toimikauden määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Asiantuntijajäsenen oikeudesta pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarin viran haltijoiden oikeudesta pysyä virassaan säädetään.

Asiantuntijajäsenen tehtävään määrättäväksi esitettävän on ennen nimittämistä annettava tuomareiden nimittämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettu selvitys sidonnaisuuksistaan. Asiantuntijajäseneksi määrätyn henkilön on ilmoitettava viivytyksettä antamissaan sidonnaisuustiedoissa tapahtuneet muutokset ja niissä havaitut puutteet sekä myös muutoin annettava vastaava selvitys valtioneuvoston, oikeusministeriön tai markkinaoikeuden sitä pyytäessä.

7 §

Asiantuntijajäsenten kelpoisuus

Kilpailu- ja valvonta-asioiden sekä hankinta-asioiden käsittelyyn osallistuvalla asiantuntijajäseneltä edellytetään, että hän on suorittanut soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon ja perehtynyt kilpailuoikeuteen, hankintatoimeen, energiamarkkinoihin, taloustieteeseen, markkinointiin, arvopaperimarkkinoihin, elinkeinoelämään tai taloudellisiin kysymyksiin.

Teollis- ja tekijänoikeudellisten asioiden käsittelyyn osallistuvalla asiantuntijajäseneltä edellytetään, että hän on suorittanut soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon sekä perehtynyt asianomaiseen tekniikan alaan tai patentointiin liittyviin kysymyksiin taikka markkinointiin, taloustieteeseen, elinkeinoelämään tai taloudellisiin kysymyksiin taikka taiteeseen.

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittelyyn osallistuvalla asiantuntijajäseneltä edellytetään, että hän on suorittanut soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon ja perehtynyt kuluttajansuojaan, markkinointiin, elinkeinoelämään tai taloudellisiin kysymyksiin.

8 §

Asiantuntijajäsenen kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset

Markkinaoikeuden asiantuntijajäseneksi voidaan määrätä 7 §:ssä tarkoitetut kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö, jolla on suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

9 §

Asiantuntijajäsenen kelpoisuus samassa oikeudenkäynnissä käsiteltävissä asioissa

Markkinaoikeuden käsitellessä samassa oikeudenkäynnissä eri asiaryhmiin kuuluvia asioita asiantuntijajäsen, joka on kelpoinen osallistumaan jonkin mainitussa oikeudenkäynnissä käsiteltävän asian käsittelyyn, on kelpoinen osallistumaan myös muiden samassa oikeudenkäynnissä käsiteltävien asioiden käsittelyyn.

10 §

Tuomarinvala ja -vakuutus

Markkinaoikeuden jäsenen ja asiantuntijajäsenen on vannottava tuomarinvala tai annettava tuomarinvakuutus markkinaoikeudessa siten kuin oikeudenkäymiskaaren 1 luvun 6 a ja 7 §:ssä säädetään, jollei hän ole tehnyt sitä aikaisemmin.

11 §

Markkinaoikeussihteerit

Markkinaoikeudessa on tarpeellinen määrä markkinaoikeussihteereitä. Markkinaoikeussihteerin kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen muu ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto.

Markkinaoikeussihteerin nimittää ylituomari.

12 §

Markkinaoikeuden muu henkilöstö

Markkinaoikeudessa voi 3 ja 11 §:ssä mainittujen virkojen lisäksi olla muita virkoja ja työsopimussuhteista henkilökuntaa sen mukaan kuin markkinaoikeuden työjärjestyksessä tarkemmin määrätään. Tässä tarkoitetun henkilökunnan nimittää tai ottaa ylituomari.

3 luku

Asioiden käsittely

13 §

Markkinaoikeuden päätösvaltaisuus

Markkinaoikeus on päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu kolme lainoppinutta jäsentä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

14 §

Markkinaoikeuden päätösvaltaisuus patenttiasiaissa

Oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—6 kohdassa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädettyssä riita- tai hakemusasiassa markkinaoikeus on päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu kolme lainoppinutta jäsentä ja markkinaoikeusinsinööri. Jos asian ratkaiseminen ei edellytä teknistä asiantuntemusta, markkinaoikeus on päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kolme lainoppinutta jäsentä.

Käsiteltäessä 1 momentissa tarkoitettua riita- tai hakemusasiaa sekä muuta riita- tai hakemusasiaa taikka markkinaoikeudellista asiaa yhdessä markkinaoikeus on päätösvaltainen 1 momentissa tarkoitettussa kokoonpanossa.

Asiassa, jossa valitetaan patenttia, hyödyllisyysmallia tai integroidun piirin piirimallia koskevasta Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksestä, markkinaoikeus on päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu lainoppinut jäsen ja

markkinaoikeusinsinööri sekä lisäksi toinen markkinaoikeusinsinööri tai 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu asiantuntijajäsen.

15 §

Kahden jäsenen päätösvaltaisuus

Markkinaoikeus on lisäksi muussa kuin riita- tai hakemusasiassa päätösvaltainen kahden jäsenen kokoonpanossa, jos asian laatu tai laajuus ei edellytä 13 §:ssä tai 14 §:n 3 momentissa tarkoitettua kokoonpanoa.

Edellä 14 §:n 3 momentissa tarkoitettussa asiassa markkinaoikeus on tällöin päätösvaltainen lainoppineen jäsenen ja markkinaoikeusinsinöörin kokoonpanossa sekä muussa 1 momentissa tarkoitettussa asiassa kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanossa.

Jos kahden jäsenen muodostaman kokoonpanon jäsenet niin päättävät tai jos he eivät ole ratkaisusta yksimieliset, kahden jäsenen kokoonpanossa käsitelty asia on siirrettävä 13 §:ssä tai 14 §:n 3 momentissa tarkoitettuun kokoonpanoon.

16 §

Yhden jäsenen päätösvaltaisuus teollis- tai tekijänoikeudellisessa riita- tai hakemusasiassa

Riita- tai hakemusasiassa markkinaoikeudessa on yksi lainoppinut jäsen:

- 1) hakemusasiassa, jonka käsittelyä ei jatketa riita-asian käsittelystä säädetyssä järjestyksessä;
- 2) valmistelussa;
- 3) otettaessa vastaan todistelua pääkäsitteilyn ulkopuolella; sekä
- 4) käsiteltäessä erikseen oikeudenkäymiskäärin 7 luvun mukaista turvaamistointia koskevaa asiaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun riita- tai hakemusasian käsittelyä saadaan jatkaa 13 §:ssä taikka 14 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa kokoonpanossa, vaikka asia käsittelyn aikana muuttuu sellaiseksi, että se tulisi käsitellä 1 momentissa tarkoitettussa kokoonpanossa. Samoin voidaan menetellä, jos samaan oikeudenkäyn-

tiin yhdistetään käsiteltäväksi myöhemmin viereille tullut 1 momentin mukaisessa kokoonpanossa käsiteltävä asia.

Edellä 1 momentin 1 tai 4 kohdassa tarkoitettussa asiassa markkinaoikeus on päätösvaltainen myös kahden tai kolmen lainoppineen jäsenen kokoonpanossa. Jos mainittu asia liittyy 14 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun riita-asiaan, markkinaoikeus on kuitenkin päätösvaltainen myös kahden tai kolmen jäsenen kokoonpanossa.

17 §

Yhden jäsenen päätösvaltaisuus muussa asiassa

Muussa kuin 16 §:ssä tarkoitettussa asiassa markkinaoikeuden lainoppinut jäsen voi yksin:

1) päättää valmisteluistunnon, suullisen käsittelyn tai istunnon toimittamisesta ja muista asian valmistelussa tarpeellisista toimenpiteistä sekä toimittaa valmisteluistunnon;

2) päättää täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskevasta asiasta taikka muusta täytäntöönpanoa tai vastaavaa väliaikaista toimenpidettä koskevasta asiasta;

3) päättää kilpailulain (948/2011) 26 §:n 2 momentissa, 36 §:ssä tai 45 §:n 2 momentissa tarkoitettusta asiasta;

4) tehdä ratkaisun, jos valitus, hakemus tai esitys peruutetaan taikka asia jätetään tutkimatta tai sillensä, sekä vahvistaa sovinnon;

5) päättää oikeusavun myöntämistä, muuttamista tai lakkaamista taikka avustajan määräämistä, hänen määräyksensä peruuttamista tai toisen avustajan määräämistä markkinaoikeudessa koskevasta asiasta;

6) päättää oikeusapua saaneelle maksettavista korvauksista sekä avustajalle tulevan palkkion ja korvauksen määräämisestä, omavastuuosuudesta määräämisestä ja oikeusavun saajan vastapuolen korvausvelvollisuudesta;

7) edellä tässä momentissa tarkoitettussa asiassa päättää velvollisuudesta korvata oikeudenkäyntikulut ja todistelukulut.

Asiassa, jossa valitetaan patenttia, hyödyllisyysmallia tai integroidun piirin piirimallia koskevasta Patentti- ja rekisterihallituksen päätök-

sestä, markkinaoikeusinsinööri voi yksin päättää valmisteluistunnon tai suullisen käsittelyn toimittamisesta ja muista asian valmistelussa tarpeellisista toimenpiteistä sekä toimittaa valmisteluistunnon. Lisäksi mainitussa asiassa markkinaoikeusinsinööri voi yksin tehdä ratkaisun, jos valitus peruutetaan taikka asia jätetään tutkimatta tai sillensä, sekä tällöin päättää myös velvollisuudesta korvata oikeudenkäyntikulut ja todistelukustannukset.

18 §

Asian kiireelliseksi määräämistä koskeva päätösvaltaisuus

Oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitetun kiireelliseksi määräämistä koskevan hakemuksen ratkaisee ylituomari tai, jos siihen on aihetta, markkinaoikeustuomari sen mukaan kuin markkinaoikeuden työjärjestyksessä tarkemmin määrätään.

19 §

Kokoonpanon puheenjohtaja

Muussa kuin yhden jäsenen kokoonpanossa markkinaoikeuden puheenjohtajana toimii lainoppinut jäsen, joka on kokoonpanon lainoppineista jäsenistä virassa vanhin tai joka on valmistellut asian.

20 §

Kokoonpano lainoppineen jäsenen ollessa estynyt

Jos 13 §:ssä taikka 14 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettussa kokoonpanossa lainoppineelle jäsenelle on tullut este pääkäsittelyyn, suullisen käsittelyyn tai istunnon aloittamisen jälkeen, markkinaoikeus on päätösvaltainen, kun lainoppineita jäseniä on vähintään kaksi.

21 §

Lisäjäsenen osallistuminen kokoonpanoon

Edellä 13 ja 14 §:ssä tarkoitettua kokoonpanoa voidaan vahvistaa yhdellä lainoppineella jäsenellä, jos sitä asian laajuuden tai muun syyn vuoksi on pidettävä perusteltuna. Samoin edellytyksin 14 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua kokoonpanoa voidaan vahvistaa toisella markkinaoikeusinsinöörillä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lisäjäsentä otamisesta päättää ylituomari.

22 §

Asiantuntijajäsenen osallistuminen kokoonpanoon

Edellä 13, 14, 16 ja 17 §:ssä tarkoitettuun kokoonpanoon voi kuulua lisäksi enintään kaksi asiantuntijajäsentä, jos asian laatu sitä edellyttää. Asiantuntijajäsenet eivät kuitenkaan saa muodostaa kokoonpanon enemmistöä.

Istunnon puheenjohtaja määrää asiantuntijajäsenen osallistumaan asian käsittelyyn markkinaoikeuden työjärjestyksessä tarkemmin määrättyjen perusteiden mukaisesti ottaen huomioon asian käsittelyssä tarvittavan asiantunteumuksen laatu.

23 §

Asian siirtäminen käsiteltäväksi vahvennetussa istunnossa tai täysistunnossa

Ylituomari voi siirtää lainkäyttöasian tarpeellisilta osiltaan käsiteltäväksi vahvennetussa istunnossa tai täysistunnossa, jos asian tai sen osan ratkaisua harkittaessa osoittautuu, että kokoonpanon ratkaisu poikkeaisi oikeuskäytännössä aikaisemmin omaksutusta kannasta. Ylituomari voi muutoinkin siirtää periaatteellisesti merkittävän tai muuten laajakantoisen lainkäyttöasian tai sen osan käsiteltäväksi vahvennetussa istunnossa tai täysistunnossa.

24 §

Vahvennetun istunnon päätösvaltaisuus

Vahvennettu istunto on päätösvaltainen, kun siihen osallistuu seitsemän lainoppinutta jäsentä. Edellä 14 §:ssä tarkoitettussa asiassa vahvennettu istunto on kuitenkin päätösvaltainen, kun siihen osallistuu kuusi lainoppinutta jäsentä ja markkinaoikeusinsinööri.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vahvennettuun istuntoon voi osallistua enintään kaksi asiantuntijajäsentä, jos asian laatu sitä edellyttää.

Päätäessään lainkäyttöasian siirtämisestä vahvennettuun istuntoon ylituomarin on samalla määrättävä asian käsittelyyn osallistuvat jäsenet ja asiantuntijajäsenet. Asian aikaisempaan käsittelyyn osallistuneet jäsenet ja asiantuntijajäsenet osallistuvat asian käsittelyyn myös vahvennetussa istunnossa.

25 §

Täysistunnon päätösvaltaisuus

Täysistunto on päätösvaltainen, kun siihen osallistuu vähintään kaksi kolmasosaa markkinaoikeuden jäsenistä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, täysistuntoon voi osallistua enintään kaksi asiantuntijajäsentä, jos asian laatu sitä edellyttää.

Päätäessään lainkäyttöasian siirtämisestä täysistunnon käsiteltäväksi ylituomarin on samalla määrättävä asian käsittelyyn osallistuvat asiantuntijajäsenet. Asian aikaisempaan käsittelyyn osallistuneet asiantuntijajäsenet osallistuvat asian käsittelyyn myös täysistunnossa.

26 §

Asian valmistelu ja ratkaiseminen

Asian valmistelusta markkinaoikeudessa vastaa markkinaoikeuden jäsen.

Markkinaoikeussihteeri voi osallistua asian valmisteluun sen mukaan kuin markkinaoikeuden työjärjestyksessä tarkemmin määrätään.

Asia ratkaistaan markkinaoikeudessa ilman esittelyä.

27 §

Määräajaksi nimitetyn tuomarin osallistuminen asioiden käsittelyyn

Määräajaksi nimitetty tuomari voi määräajan päätyttyä edelleen osallistua jäsenenä sen asian käsittelyyn, jonka valmisteluun tai käsittelyyn hän on osallistunut aikana, joksi hänet on nimetty.

28 §

Jaostot

Markkinaoikeus voi toimia jaostoihin jakautuneena siten kuin markkinaoikeuden työjärjestyksessä tarkemmin määrätään.

29 §

Jaoston puheenjohtajan tehtävään määrääminen

Ylituomari määrää jaoston puheenjohtajan tehtävään markkinaoikeustuomarin enintään kolmeksi vuodeksi. Tehtävä on julistettava niiden markkinaoikeuden vakinaisten markkinaoikeustuomareiden haettavaksi, jotka on nimetty virkaansa ennen hakuajan päättymistä. Tehtävään määrättävältä edellytetään, että hänellä on siihen tarvittavat henkilökohtaiset ominaisuudet ja johtamistaitoa.

Määräys jaoston puheenjohtajaksi voidaan painavasta syystä peruuttaa.

30 §

Jaoston puheenjohtajan tehtävät

Jaoston puheenjohtaja johtaa jaoston työskentelyä. Hän huolehtii erityisesti työn yleisestä suunnittelusta ja järjestämisestä jaostolla sekä työskentelyn tuloksellisuudesta. Hänen tulee valvoa oikeusperiaatteiden soveltamisen ja lain-

tulkinnan yhdenmukaisuutta jaoston ratkaisuis-
sa.

Jaoston puheenjohtajan ollessa estynyt hänen tehtäviään hoitaa virassa vanhin virantoimituksessa olevista jaoston markkinaoikeustuomareista.

31 §

Hallintoasiat

Ylituomari ratkaisee markkinaoikeudelle kuuluvat hallintoasiat.

Ylituomari voi määrätä, että asia, joka koskee lausunnon antamista lainsäädäntöasiassa tai lainsäädäntöaloitteen tekemistä, käsitellään ja ratkaistaan täysistunnossa.

Ylituomarin oikeudesta siirtää hallintoasia muun virkamiehen ratkaistavaksi määrätään markkinaoikeuden työjärjestyksessä.

4 luku

Erinäiset säännökset

32 §

Ylituomarin virkavapaus

Ylituomari voi ottaa virkavapautta enintään 30 päivää vuodessa. Tämän yli menevältä ajalta virkavapauden myöntää korkein hallinto-oikeus.

Ylituomarin ollessa estynyt hoitamasta virkaansa vuosiloman vuoksi tai enintään 30 päivän ajan muusta syystä hänen sijaisenaan toimii virassa vanhin virantoimituksessa olevista markkinaoikeustuomareista tai työjärjestyksessä sijaiseksi määrätty markkinaoikeustuomari, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Markkinaoikeuden toimiessa jaostoihin jakautuneena ylituomarin sijaisena toimii virkaikältään tehtävässä vanhin virantoimituksessa oleva jaoston puheenjohtaja. Jaoston puheenjohtajienkin ollessa estyneitä ylituomarin sijaisena toimii virassa vanhin virantoimituksessa olevista markkinaoikeustuomareista tai työjärjestyksessä sijaiseksi määrätty markkinaoikeustuomari.

33 §

Markkinaoikeustuomarin ja markkinaoikeusinsinöörin virkavapaus ja viranhoito

Ylituomari myöntää enintään vuoden virkavapauden markkinaoikeustuomarille ja markkinaoikeusinsinöörille. Vuotta pidemmäksi ajaksi virkavapauden myöntää korkein hallinto-oikeus. Ylituomarin tulee antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle lausunto markkinaoikeustuomarin ja markkinaoikeusinsinöörin virkavapaushakemuksesta, kun päätösvalta virkavapauden myöntämisestä kuuluu korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Markkinaoikeustuomarin ja markkinaoikeusinsinöörin viran hoitamisesta virkaa täytettäessä ja virkavapauden aikana sekä nimittämisestä määrääjäksi säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa.

34 §

Markkinaoikeussihteerin virkavapaus ja viranhoito

Ylituomari päättää virkavapauden myöntämisestä markkinaoikeussihteerille ja viran hoitamisesta virkavapauden aikana ja sinä aikana, jonka viran täyttäminen kestää, sekä nimittämisestä määrääjäksi virkasuhteeseen.

35 §

Virkasyyte

Markkinaoikeuden jäsentä ja asiantuntijajäsentä sekä markkinaoikeussihteeriä syytetään virkarikoksesta Helsingin hovioikeudessa.

36 §

Työjärjestys

Tarkemmat määräykset lainkäyttö- ja hallintoasioiden käsittelystä ja muusta työskentelyn järjestämisestä markkinaoikeudessa annetaan markkinaoikeuden työjärjestyksessä. Ylituomari

ri vahvistaa työjärjestyksen henkilöstöä kuul-
tuaan.

Markkinaoikeuden on toimitettava työjärjes-
tyksensä tiedoksi oikeusministeriölle, korkeim-
malle oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oi-
keudelle.

37 §

Asiantuntijajäsenen palkkio

Asiantuntijalle maksetaan valtion varoista
kohtuullinen palkkio, kohtuullinen korvaus an-
sionmenetyksestä sekä matkakustannusten kor-
vaus ja päiväraha.

Oikeusministeriö vahvistaa asiantuntijajäse-
nen palkkion ja korvausten tarkemmat perusteet
ja määrät.

5 luku

Voimaantulo

38 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan markkinaoikeuslaki
(1527/2001).

Mitä muussa laissa tai asetuksessa säädetään
markkinatuomioistuimesta ja kilpailuneuvostos-
ta, koskee tämän lain voimaan tultua markkina-
oikeutta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään markkinaoikeuden toi-
mivallasta, asioiden vireilletulosta ja käsittelys-
tä markkinaoikeudessa sekä muutoksenhausta
markkinaoikeuden ratkaisuun.

Markkinaoikeuden päätösvaltaisuudesta ja
toiminnasta säädetään markkinaoikeudesta an-
netussa laissa (/).

2 §

Kilpailu- ja valvonta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *kilpailu- ja val-
vonta-asioina* asiat, jotka säädetään sen toimi-
valtaan kuuluviksi:

- 1) kilpailulaissa (948/2011);
- 2) sähkömarkkinalaissa (386/1995);
- 3) maakaasumarkkinalaissa (508/2000);
- 4) rautatielaissa (304/2011);
- 5) lentoasemaverkosta ja -maksuista annetussa laissa (210/2011);
- 6) hiilidioksidin talteenottamisesta ja varas-
toinnista annetussa laissa (416/2012);
- 7) Finanssivalvonnasta annetussa laissa
(878/2008).

Markkinaoikeus käsittelee kilpailu- ja valvonta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

- 1) viestintämarkkinalain (393/2003) 122 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat;
- 2) televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 36 a §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat;
- 3) sähkötuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain (117/2011) 21 §:n 3 momentin mukaiset valitukset Energiamarkkinaviraston päätöksistä.

3 §

Hankinta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *hankinta-asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007);
- 2) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetussa laissa (349/2007);
- 3) sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annetussa laissa (698/2011);
- 4) julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (1531/2011);
- 5) joukkoliikennelaissa (869/2009);
- 6) ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetussa laissa (1509/2011).

Markkinaoikeus käsittelee hankinta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt sähkötuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 21 §:n 2 momentin mukaiset valitukset Energiamarkkinaviraston päätöksistä.

4 §

Teollis- ja tekijänoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) patenttilaissa (550/1967);
- 2) oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetussa laissa (656/1967);
- 3) oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetussa laissa (369/2006);
- 4) maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetussa laissa (551/1967);
- 5) hyödyllisyysmallioikeudesta annetussa laissa (800/1991);
- 6) yksinoikeudesta integroidun piirin piiriin malliin annetussa laissa (32/1991);
- 7) tavaramerkkilaisissa (7/1964);
- 8) yhteismerkkilaisissa (795/1980);
- 9) mallioikeuslaissa (221/1971);
- 10) toiminimilaisissa (128/1979);
- 11) kaupparekisterilaisissa (129/1979);
- 12) patenti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992);
- 13) kasvinjalostajanoikeudesta annetussa laissa (1279/2009);
- 14) verkkotunnuslaissa (228/2003);
- 15) tekijänoikeuslaissa (404/1961).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetussa laissa (1061/1978) sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt riita-asiat.

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina lisäksi asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa sekä todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetussa laissa (344/2000).

5 §

Toimivalta teollis- tai tekijänoikeudelliseen asiaan liittyvässä riita-asiassa

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa maini-

tussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan ja kanteet johtuvat olennaisesti samasta perusteesta. Erityisestä syystä markkinaoikeus voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoittavaa kannetta ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on tällöinkin nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, edellyttää kuitenkin, ettei asianosaisten oikeuspaikkasopimuksesta tai muun tuomioistuimen yksinomaisesti toimivallasta muuta johdu.

Markkinaoikeus pysyy toimivaltaisena tutkimaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen asian, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vireillepanon jälkeen.

6 §

Markkinaoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *markkinaoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) kuluttajansuojalaissa (38/1978);
- 2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetussa laissa (661/2012);
- 3) palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (1166/2009);
- 4) saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999);

- 5) maksupalvelulaissa (290/2010);
- 6) arpajaislaissa (1047/2001);
- 7) osuuskuntalaissa (1488/2001);
- 8) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetussa laissa (1062/1993);

9) laissa kaupallisten sopimusten maksuehdoista (/);

10) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetussa laissa (1189/2000);

11) alkoholilaissa (1143/1994);

12) tupakkalaissa (693/1976).

Markkinaoikeus käsittelee markkinaoikeudellisina asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädetty:

1) sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitettujen kiellon määräämistä koskevat asiat;

2) viestintämarkkinalain 121 a §:ssä tarkoitettujen Viestintäviraston kieltopäätöksiä koskevat asiat sekä 121 b §:n mukaiset numeron tai palvelun sulkemista tarkoittavia kuluttaja-asiamiehen päätöksiä koskevat asiat;

3) televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaiset kuluttaja-asiamiehen valvontaan kuuluvat asiat.

2 luku

Kilpailu- ja valvonta-asioiden käsittely

1 §

Kilpailu- ja valvonta-asioiden käsittely

Valmisteluistunnon toimittamisesta sekä suullisesta käsittelystä kilpailu- ja valvontaasioissa säädetään 4 luvun 10 ja 11 §:ssä sekä 14 §:ssä.

Muutoin siltä osin kuin 1 luvun 2 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, kilpailu- ja valvonta-asiat käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

3 luku

Hankinta-asioiden käsittely

1 §

Hankinta-asioiden käsittely

Valmisteluistunnon toimittamisesta sekä suullisesta käsittelystä hankinta-asioissa säädetään 4 luvun 10 ja 11 §:ssä sekä 14 §:ssä.

Muutoin siltä osin kuin 1 luvun 3 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, hankinta-asiat käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

4 luku

Teollis- ja tekijänoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Luvun säännösten soveltamisala

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 5—14 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty asia (*valitusasia*), jossa valitetaan Patentti- ja rekisterihallituksen tai muun toimivaltaisen viranomaisen (*rekisteriviranomainen*) päätöksestä, käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin 2—16 §:ssä säädetään.

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita- tai hakemusasia (*teollis- tai tekijänoikeudellinen riita- tai hakemusasia*) sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita- asia käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin 17—24 §:ssä säädetään.

2 §

Valitusasian käsittely markkinaoikeudessa

Rekisteriviranomaisen päätöstä koskeva valitusasia käsitellään ja ratkaistaan markkinaoikeudessa valituksen, valituksen kohteena olevan

päätöksen ja muun kirjallisen oikeudenkäyntiaineiston perusteella.

Valitusasian käsittelyä voidaan täydentää toimittamalla asiassa valmisteluistunto, suullinen käsittely tai katselmus.

Muutoksenhausta rekisteriviranomaisen päätökseen sekä valittamiseen oikeutetuista ja valituksen tekemisestä säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 5—14 kohdassa mainituissa laeissa.

3 §

Valmistelun aloittaminen

Valitusasian valmistelu markkinaoikeudessa alkaa, kun valitus saapuu markkinaoikeuteen.

Markkinaoikeus voi erikseen valmistella valitusasian erillisen osan tai oikeudenkäyntiä koskevan kysymyksen.

4 §

Valmistelun tavoitteet

Valmistelussa on asian laadun mukaan selvitettävä:

- 1) miltä kohdin rekisteriviranomaisen päätökseen haetaan muutosta;
- 2) mitä vaatimuksia markkinaoikeudessa esitetään ja mihin perusteisiin vaatimusten tueksi vedotaan;
- 3) mistä oikeudenkäynnin osapuolet ovat markkinaoikeudessa erimielisiä; sekä
- 4) mitä todisteita markkinaoikeudessa esitetään ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

5 §

Valituksen täydentäminen

Puutteellisen valituksen täydentämiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 28 §:ssä säädetään.

Erityisestä syystä markkinaoikeus voi varata valittajalle, jonka valitus on täydennyksen jälkeenkin puutteellinen, uuden tilaisuuden vali-

tuksen täydentämiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa.

Jos valittaja ei noudata kehotusta ja valitus on niin puutteellinen, ettei se kelpaa oikeudenkäynnin perustaksi markkinaoikeudessa, valitus jätetään tutkimatta. Kehottaessaan valittajaa täydentämään valitustaan markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen laiminlyömisestä voi olla.

6 §

Kirjallinen vastaus

Markkinaoikeuden on kehotettava valittajan vastapuolena olevaa asianosaista antamaan kirjallinen vastaus valitukseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Markkinaoikeus voi kehoituksessa määrätä, mistä kysymyksestä vastauksessa on erityisesti lausuttava. Markkinaoikeuden on kehotuksen yhteydessä lisäksi annettava valittajan vastapuolena olevalle asianosaiselle tiedoksi valitus ja siihen liitetyt asiakirjat.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka valittajan vastapuolena oleva asianosainen ei ole antanut vastausta määräaikaan mennessä. Kehottaessaan valittajan vastapuolena olevaa asianosaista antamaan vastauksen markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen laiminlyömisestä voi olla.

Vastausta ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos valitus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos vastauksen pyytäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

7 §

Vastauksen sisältö

Vastauskirjelmässä, joka osoitetaan markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

- 1) asia, jossa vastaus annetaan;
- 2) vastauksen antajan käsitys valittajan vaatimuksista ja niiden perusteista;
- 3) perusteet, joihin vastauksen antaja nojautuu;

4) todisteet, jotka vastauksen antaja aikoo esittää ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

Vastauskirjelmässä ilmoitettaviin tietoihin ja sen allekirjoittamiseen sovelletaan lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain 24 §:ssä säädetään. Vastauskirjelmään on liitettävä ne asiakirjat, joihin vastauksen antaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu rekisteriviranomaiselle.

Markkinaoikeus voi tarvittaessa varata vastauksen antajalle tilaisuuden täydentää vastausta markkinaoikeuden määräämässä ajassa.

8 §

Rekisteriviranomaisen lausunto valitusasiassa

Markkinaoikeuden on pyydettävä rekisteriviranomaiselta lausunto valituksesta markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Markkinaoikeus voi pyynnössä määrätä, mistä kysymyksestä lausunnossa on erityisesti lausuttava.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka rekisteriviranomainen ei ole toimittanut pyydettyä lausuntoa määräaikaan mennessä. Pyytäessään rekisteriviranomaista antamaan lausunnon markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus lausunnon antamisen laiminlyömisestä voi olla.

Lausuntoa ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos se on tarpeetonta.

Rekisteriviranomaisen on lausunnossaan esitettävä käsityksensä valituksessa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista. Rekisteriviranomaisen on markkinaoikeuden pyynnöstä toimitettava markkinaoikeudelle valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olleet ja muut tarvittavat asiakirjat.

9 §

Kirjallinen lausuma

Markkinaoikeus voi kehottaa asianosaista tai rekisteriviranomaista markkinaoikeuden määräämässä ajassa toimittamaan markkinaoikeuteen kirjallisen lausuman. Markkinaoikeuden on

tällöin määrättävä, mistä kysymyksestä oikeudenkäynnin osapuolen on lausuttava.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka oikeudenkäynnin osapuoli ei ole antanut lausumaa määräaikaan mennessä. Kehottaessaan oikeudenkäynnin osapuolta antamaan lausuman markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus lausuman antamisen laiminlyömisestä voi olla.

10 §

Valmisteluistunto

Markkinaoikeus voi valmistelun yhteydessä toimittaa valmisteluistunnon 4 §:ssä mainittujen valmistelun tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valmisteluistunto voidaan pitää myös puhe- tai kirjallista tai käyttäen muuta soveltuvaa tiedonvälitystapaa, jossa istuntoon osallistuvilla on puhe- tai kirjallinen yhteys keskenään, jos se on istunnossa käsiteltävien kysymysten laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

11 §

Asian käsittely valmisteluistunnossa

Markkinaoikeuden on kutsuttava valmisteluistuntoon asianosaiset sekä rekisteriviranomaisen edustaja uhalla, että poissaolo ei estä asian käsittelyä.

Kutsun tiedonantoon ja valmisteluistunnon pöytäkirjan pitämiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 43 §:n 3 momentissa ja 45 §:ssä säädetään.

12 §

Muut toimenpiteet valmistelussa

Markkinaoikeus voi päättää valmistelussa asiantuntijan lausunnon hankkimisesta, asiakirjan tai esineen esittämisestä, katselmuksen toimittamisesta tai muuhun tarvittavaan toimenpiteeseen ryhtymisestä.

Markkinaoikeus voi päättää valmistelussa myös suullisen käsittelyn toimittamisesta ja siitä, onko asianosaisia kuultava henkilökohtaisesti

sekä keitä todistajia, asiantuntijoita ja muita todistelutarkoituksessa kuultavia henkilöitä suullisessa käsittelyssä kuullaan.

Markkinaoikeuden on tehtävä valmistelun kuullaan kirjallinen yhteenvedo asiassa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista sekä todisteista ja siitä, mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen, jos tämän katsotaan edistävän valmistelua. Asianosaisille ja rekisteriviranomaiselle on varattava tilaisuus lausua käsityksensä yhteenvedosta.

13 §

Määräajan asettaminen oikeudenkäyntiaineiston esittämiseen

Markkinaoikeus voi viivästyksen estämiseksi tai muusta perustellusta syystä kehottaa asianosaisia asettamassaan määräajassa:

- 1) esittämään vaatimuksensa ja niiden perusteet;
- 2) ilmoittamaan kaikki todisteet, jotka hän aikoo esittää, ja mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;
- 3) esittämään kaikki kirjalliset todisteet, joihin hän vetoaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kehoitus annetaan uhalla, ettei asianosainen määräajan jälkeen saa vedota uuteen vaatimukseen tai seikkaan taikka ilmoittaa uutta todistetta, ellei hän saata todennäköiseksi, että hänen menettelynsä johtuu pätevistä syistä.

Jos asianosainen tahtoo 1 momentissa tarkoitettua määräajan jälkeen vedota uuteen vaatimukseen tai seikkaan taikka ilmoittaa uuden todisteen, hänen on viipymättä saatettava asia markkinaoikeuden tietoon ja samalla esitettävä selvitys siitä, minkä vuoksi hän ei ole noudattanut markkinaoikeuden kehoitusta.

14 §

Suullinen käsittely

Suullisen käsittelyn toimittamiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 37 ja 38 §:ssä säädetään.

Asian käsittelyyn suullisessa käsittelyssä sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 39, 40 ja 43—50 §:ssä säädetään. Markkinaoikeus voi kuitenkin asianosaisen tai rekisteriviranomaisen suostumuksella antaa todistajan ja asiantuntijan sekä muun todistelutarkoituksessa kuultavan henkilön kutsumisen suulliseen käsittelyyn asianomaisen oikeudenkäynnin osapuolen tehtäväksi, jos markkinaoikeus katsoo siihen olevan perusteltua aihetta.

15 §

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle valitusasiassa

Markkinaoikeuden on heti ilmoitettava asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle valitusasian vireilletulosta. Ilmoitusta vireilletulosta ei kuitenkaan tarvitse tehdä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 10 ja 11 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen valitusasioiden eikä patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen valitusasioiden osalta.

Markkinaoikeuden on lähetettävä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle jäljennös valitusasian päätöksestä sekä samalla ilmoitettava, onko päätös saanut lainvoiman.

16 §

Hallintolainkäyttölain soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa taikka 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 tai 5—14 kohdassa mainitussa laissa ei toisin säädetä, valitusasian käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

17 §

Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen

Jollei tästä laista tai teollis- tai tekijänoikeudellisen riita- tai hakemusasian osalta 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitusta laista muuta johdu, mainitun luvun 4 §:n 1 momentin 1—10,

13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettujen riitaasioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaarissa säädetään riita- ja hakemusasioiden käsittelystä kärjäoikeudessa.

18 §

Teollisoikeudellisia riita- ja hakemusasioita koskevat säännökset

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan 17 §:ssä säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä jäljempänä tässä luvussa säädetään.

19 §

Tiedonantovelvollisuus

Sen, joka aikoo nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5—9 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitetun rekisteröidyn teollisoikeuden tai teollisoikeuden rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta, menettämisestä tai kumoamisesta taikka mainitun oikeuden siirtämisestä taikka pakkoluvan myöntämisestä mainittuun oikeuteen, on ilmoitettava siitä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle sekä lisäksi annettava siitä tieto jokaiselle rekisteriin merkitylle käyttöluvan tai panttioikeuden haltijalle. Jos käyttöluvan haltija aikoo nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5—9 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitetun rekisteröintiin perustuvan teollisoikeuden tuottaman yksinoikeuden loukkauksesta, hänen on vastaavasti annettava siitä tieto mainitun oikeuden haltijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonantovelvollisuus katsotaan täytetyksi, kun ilmoitus on kirjattuna lähetyksenä annettu postin kuljetettavaksi asianomaista teollisoikeutta koskaan rekisteriin merkityllä osoitteella.

Jos kannetta nostettaessa ei näytetä, että ilmoitus tai tiedonanto on suoritettu 1 ja 2 momentin mukaisesti, markkinaoikeuden on asetettava kantajalle sitä varten tarpeellinen aika. Jos kantaja laiminlyö määräajan noudattamisen, kannetta ei oteta tutkittavaksi.

20 §

Mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen nostaminen

Jos 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitetun teollisoikeuden tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevassa asiassa tehdään väite rekisteröidyn teollisoikeuden tai teollisoikeuden rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta, menettämisestä tai kumoamisesta, markkinaoikeuden on, jollei sitä tarkoittavaa kannetta ole vireillä, asetettava määräaika, jonka kuluessa kanne on pantava vireille uhalla, että väitettä ei tutkita. Kasvinjalostajanoikeuden menetetyksi määrittäminen koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Eviralle.

Markkinaoikeus käsittelee ja ratkaisee 1 momentissa tarkoitetun loukkauskanteen ja vastakanteen samassa oikeudenkäynnissä. Markkinaoikeus voi kuitenkin erityisestä syystä keskeyttää loukkauskanteen käsittelyn siihen saakka, kunnes vastakanne on lopullisesti ratkaistu.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetuista teollisoikeuksista, koskee soveltuvin osin myös hyödyllisyysmallia ja integroidun piirin piirimallia. Hyödyllisyysmallin ja integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee soveltuvin osin myös, jos vakiinnutetun tavaramerkin tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevassa asiassa tehdään väite siitä, että tavaramerkki olisi julistettava menetetyksi.

21 §

Vahvistuskanne

Mitä 19 §:ssä säädetään käyttöluvan haltijan velvollisuudesta hänen aikoessaan nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5—9 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitetun rekisteröintiin perustuvan teollisoikeuden loukkauksesta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainitun teollisoikeuden tuottama yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan.

Mitä 20 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettujen teollisoikeuksien loukkausta koskevista asioista, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainitun teollisoikeuden tuottama yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan. Kasvinjalostajanoikeuden menetetyksi määrittäminen koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Eviralle. Mitä tässä momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetuista teollisoikeuksista, koskee soveltuvin osin myös hyödyllisyysmallia ja integroidun piirin piirimallia. Hyödyllisyysmallin ja integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Mitä 20 §:n 4 momentissa säädetään vakiinnutetun tavaramerkin tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevasta asiasta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainittu yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan.

22 §

Rekisteriviranomaisen lausunto riita- ja hakemusasiassa

Markkinaoikeus voi 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tar-

koitetussa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvassa riita- tai hakemusasiassa pyytää asianomaisen toimivaltaisen rekisteriviranomaisen lausunnon.

Lausuntopyyntöissä markkinaoikeuden tulee yksilöidä ne kysymykset, joista lausuntoa pyydetään.

23 §

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle riita-asiassa

Markkinaoikeuden on lähetettävä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle jäljennös 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun riita-asian ratkaisusta sekä samalla ilmoitettava, onko ratkaisu saanut lainvoiman.

Markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa 1 momentissa tarkoitetun riita-asian ratkaisutaan tekemällä sitä koskeva merkintä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään tai toimittamalla tiedot Oikeusrekisterikeskukselle niiden välittämiseksi asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaisille säädetään tarvittaessa oikeusministeriön asetuksella. Merkinnän tekemiseen ja tietojen toimittamiseen sovelletaan, mitä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) ja sen nojalla säädetään.

24 §

Eurooppapatentti ja Euroopan unionin teollisoikeudelliset suojajärjestelmät

Mitä edellä tässä luvussa säädetään patenttia koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä markkinaoikeudessa, sovelletaan myös patenttilain 70 f §:ssä tarkoitettua eurooppapatenttia koskevan asian käsittelyyn. Mitä 19, 22 ja 23 §:ssä säädetään asianomaisesta toimivaltaisesta rekisteriviranomaisesta, sovelletaan Patentti- ja rekisterihallitukseen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuuluvan yhteisömallia tai yhteisön tavaramerkkiä koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä sää-

detään yhteisömallista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 6/2002 ja yhteisön tavaramerkistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 207/2009. Lisäksi mainittujen asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 17, 18 ja 20 §:ssä sekä 21 §:n 2 momentissa säädetään.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuuluvan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä säädetään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2100/94. Lisäksi mainittujen asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 17, 18 ja 20 §:ssä sekä 21 §:n 2 momentissa säädetään.

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Markkinaoikeudellisen asian vireilletulo

Markkinaoikeudellinen asia pannaan vireille markkinaoikeuteen toimitettavalla kirjallisella hakemuksella.

2 §

Asian vireillepanoon oikeutetut

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä:

- 1) kuluttajansuojalain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies, paitsi mainitun lain 2 luvun 18 §:n mukaisissa asioissa elinkeinonharjoittaja;
- 2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;
- 3) saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies tai se elinkeinonharjoittaja, johon kuluttaja-asiamiehen määräämä kielto kohdistuu, ja 2 momentin mukaisissa asioissa se elinkeinonharjoittaja, johon mainitun lain 4, 4 a, 4 b tai 7 §:n vastainen menettely kohdistuu, tai elin-

keinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys;

4) maksupalvelulain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;

5) osuuskuntalain mukaisissa asioissa säästökassatoimintaa tarkastava tilintarkastaja tai sellainen jäsenajoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys, jonka jäsenistä vähintään puolet on jäsenajoittajia;

6) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetun lain mukaisissa asioissa elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys taikka se elinkeinonharjoittaja tai hankintayksikkö, johon sopimusehdon käyttö tai sopimuskäytännön soveltaminen kohdistuu;

7) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain mukaisissa asioissa ulkomainen järjestö tai viranomainen sen mukaan kuin mainitussa laissa tarkemmin säädetään.

Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä se elinkeinonharjoittaja, johon mainitun lain 1—3 §:ssä tarkoitettu menettely kohdistuu tai jonka toimintaa se saattaa vahingoittaa taikka jonka liikesalaisuuksia, teknisiä esikuvia tai teknisiä ohjeita toinen elinkeinonharjoittaja on vastoin mainitun lain 4 §:ssä säädettyä käyttänyt tai ilmaissut, taikka elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi rekisteröity yhdistys.

Viestintämarkkinalain 121 a ja 121 b §:ssä tarkoitetuissa kiellon määräämistä taikka numeron tai palvelun sulkemista koskevissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä se teleyritys, johon Viestintäviraston tai kuluttaja-asiamiehen päätös kohdistuu, sekä 121 b §:n mukaisissa numeron tai palvelun sulkemista koskevissa asioissa myös se palvelun tarjoaja, jonka palvelun käyttö on estetty.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä kuluttaja-asiamies.

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemista maksettavaksi tarkoittavan hakemuksen voi kuitenkin tehdä:

1) kuluttajansuojalain 2 luvun 18 §:ssä mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;

2) kuluttaja-asiamiehen saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa kuluttaja-asiamies;

3) Viestintäviraston viestintämarkkinalain mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa Viestintävirasto sekä vastaavasti kuluttaja-asiamiehen mainitun lain mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa kuluttaja-asiamies.

Arpajaislain, alkoholilain ja tupakkalain mukaisten asioiden osalta vireillepanoon oikeutuista säädetään erikseen.

3 §

Toissijainen vireillepano-oikeus

Jos kuluttaja-asiamies kieltäytyy saattamasta markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin tai televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaista asiaa, joka koskee markkinointitoimen, sopimusehdon tai perintämenettelyn kieltämistä, 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä palkansaajien ja kuluttajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys.

4 §

Hakemus

Hakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) hakijan yksilöity vaatimus;
- 2) seikat, joihin vaatimus perustuu;
- 3) mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka hakija aikoo hakemuksensa tueksi esittää, sekä mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;

4) sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon

lon määräämistä koskevassa asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus, jos hakija pitää sitä aiheellisena.

Jos asia tulee vireille viranomaisen päätöksen jälkeen, hakemukseen on liitettävä myös asiassa tehty päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

Hakemuksessa on ilmoitettava asianosaisten nimet ja kotipaikat sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Asianosaisten puhelinnumero ja muut yhteystiedot on myös soveltuvalla tavalla ilmoitettava markkinaoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, hakijan tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Hakemus on asianosaisen tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Laatijan on samalla ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

5 §

Asian valmistelu

Asian valmistelu alkaa, kun hakemus saapuu markkinaoikeuteen. Valmistelu voi olla kirjallista tai suullista.

Valmistelussa on selvitettävä:

- 1) asianosaisten vaatimukset ja niiden perusteet;
- 2) mistä asianosaiset ovat erimielisiä;
- 3) mitä todisteita tullaan esittämään ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

6 §

Hakemuksen antaminen tiedoksi

Markkinaoikeuden on annettava hakemus tiedoksi sille elinkeinonharjoittajalle tai muulle, johon vaatimus kohdistuu. Jos hakemuksessa on

kysymys viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, hakemus on lisäksi annettava tiedoksi sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee.

Markkinaoikeuden on tiedoksiannossa kehoitettava vastaanottajaa vastaamaan hakemukseen kirjallisesti määräajassa. Vastauksessa on:

- 1) lausuttava hakijan vaatimuksesta perustuneen;
- 2) mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu;
- 3) ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka vastaanottaja aikoo vastauksensa tueksi esittää, sekä mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;
- 4) ilmoitettava sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevassa asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus, jos vastaanottaja pitää sitä aiheellisena.

Markkinaoikeus voi lisäksi kehottaa vastaanottajaa lausumaan jostakin erityisestä kysymyksestä.

Tiedoksiannossa vastaanottajaa on kehoitettava ilmoittamaan laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Tiedoksiannossa on ilmoitettava, että asiakirja voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi lähettämällä se hänen vastauksessaan ilmoittamaansa prosessiosoitteeseen. Vastaanottajan on myös ilmoitettava oma puhelinnumero ja muut yhteystiedot soveltuvalla tavalla markkinaoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, vastaanottajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Tiedoksiannossa on lisäksi ilmoitettava, että vastaus on asianosaisen tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava ja että laatijan on ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

Tiedoksianto toimitetaan siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3, 3 b ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 7—10 §:ssä säädetään.

7 §

Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä tarkoittavan hakemuksen antaminen tiedoksi

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

8 §

Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä muissa tapauksissa

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainitun yhdistyksen hakemus tiedoksi säästökassaa tarkastavalle osuuskunnan tilintarkastajalle.

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen järjestön tai viranomaisen hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai Viestintävirastolle kunkin valvontavaltaan kuuluvassa asiassa. Mainitulle viranomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kuuleminen tarpeettomasti viivytä asian ratkaisua.

9 §

Väliaikaista kieltoa koskevan vaatimuksen käsittely

Vaatus väliaikaisen kiellon määräämisestä voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä.

Kuluttaja-asiamiehen vaatimus väliaikaisen kiellon määräämisestä kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin tai televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisessa asiassa voidaan ratkaista, vaikka sitä ei ole saatu annettua tiedoksi sille, johon vaatimus kohdistuu.

10 §

Istunto

Markkinaoikeuden on toimitettava markkinaoikeudellisessa asiassa istunto.

Istuntoa ei kuitenkaan tarvitse toimittaa siltä osin kuin asia jätetään tutkimatta tai sillensä taikka asiassa vahvistetaan sovinto. Markkinaoikeus voi ratkaista asian istuntoa toimittamatta myös, jos asia on laadultaan sellainen, ettei sen ratkaiseminen edellytä istunnon toimittamista, eikä kukaan asianosaisista vastusta asian ratkaisemista kirjallisessa menettelyssä.

Markkinaoikeus voi päättää, että valmistelun jälkeen asian käsittelyä jatketaan siten kuin oikeudenkäymiskaaren 6 luvussa riita-asian pääkäsittelystä säädetään. Muussa tapauksessa istunnossa asiaa voidaan käsitellä yksinomaan jonkin tai joidenkin kysymysten selvittämiseksi. Tällöin asian käsittelyä voidaan istunnon jälkeen jatkaa kansliassa tai uudessa istunnossa.

11 §

Istuntoon kutsuminen

Markkinaoikeuden istuntoon on kutsuttava hakija ja tämän vastapuoli sekä muut asianosaisasemassa olevat henkilöt ja valvontaviranomaiset. Kuluttajansuojalain 2 luvun 18 §:n mukaisissa elinkeinonharjoittajan hakemuksella vireille tulleissa asioissa istuntoon kutsuttava valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Jos hakija jää pois istunnosta, asia jää sillensä. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

Kutsu istuntoon annetaan tiedoksi siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3, 3 a, 3 b ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 7—10 §:ssä säädetään.

12 §

Asian selvittäminen

Markkinaoikeus voi hankkia asiassa selvitystä omasta aloitteestaan sekä velvoittaa elinkeinonharjoittajan antamaan asian selvittämiseksi

tarpeellisia tietoja. Liike- tai ammattisalaisuutta ei kuitenkaan saa velvoittaa ilmaisemaan, ellei siihen ole erityisiä syitä. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko.

13 §

Täytäntöönpanon kieltäminen tai keskeyttäminen

Jos hakemuksessa on kysymys viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, markkinaoikeus voi, milloin syytä on, ennen hakemuksen ratkaisemista määrätä, ettei viranomaisen päätöstä tai määräystä ole toistaiseksi pantava täytäntöön tai täytäntöönpanoa jatkettava.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskeva asia voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä.

14 §

Päätös

Markkinaoikeuden ratkaisu tässä luvussa tarkoitettussa asiassa on päätös. Päätöksessä, joka laaditaan erilliseksi asiakirjaksi, tulee olla:

- 1) tuomioistuimen nimi sekä päätöksen antamis- tai julistamispäivä;
- 2) asianosaisten nimet;
- 3) selostus asianosaisten vaatimuksista ja vastauksista perusteineen;
- 4) luettelo todistelutarkoituksessa kuulluista henkilöistä ja muista esitetyistä todisteista;
- 5) perustelut;
- 6) päätöslauselma;
- 7) asian ratkaisseiden jäsenten nimet ja virka-asema sekä ilmoitus siitä, onko päätöksestä äänestetty.

Jos päätöksestä on äänestetty, siihen on liitettävä eri mieltä olleiden jäsenten mielipiteet.

Jos päätös sisältää kiellon taikka määräyksen oikaisutoimenpiteen suorittamiseksi, päätöksessä on yksilöitävä velvoitetut ja ilmoitettava ajankohta, josta lukien kieltoa tai määräystä on noudatettava.

15 §

Korvaus valtion varoista

Markkinaoikeudessa todistajana tai asiantuntijana kuullulle suoritetaan kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin, rajat ylittävistä kieltomenetelystä annetun lain sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisissa asioissa korvausta valtion varoista sen mukaan kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa (666/1972) säädetään.

Markkinaoikeus voi päätöksessään velvoittaa muun asianosaisten kuin kuluttaja-asiamiehen sekä 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen viranomaisen ja järjestön korvaamaan valtiolle sen varoista maksetut 1 momentissa tarkoitettut kustannukset.

16 §

Oikeudenkäyntikulut ja maksut

Asianosaiset vastaavat itse oikeudenkäyntikulusta markkinaoikeudessa tässä luvussa tarkoitettussa asiassa. Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevissa asioissa sovelletaan kuitenkin oikeudenkäymiskaaren oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevia säännöksiä.

Markkinaoikeudessa perittävistä maksuista säädetään erikseen. Asianosaisilta ja kuultaviksi kutsutuilta ei peritä toimituskirjamaksuja heille annettavista pöytäkirjan otteista ja päätöksistä.

17 §

Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa tai 1 luvun 6 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, tässä luvussa tarkoitettut markkinaoikeudelliset asiat käsitellään markkinaoikeudessa muutoin soveltuvin osin siten kuin oikeudenkäymiskaaressa riitaasian käsittelystä säädetään.

6 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Teollis- ja tekijänoikeudellisten riita-asioiden käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädetty riita-asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

2 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja muun riita-asian käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia on käsiteltävä samassa oikeudenkäynnissä.

Jos 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun mainitun luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa tarkoitettussa riita-asiassa valmistelun on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneen, markkinaoikeus voi käsitellä riita-asiat erikseen, jos niiden samassa oikeudenkäynnissä käsitteleminen ei käy haitatta päinsä. Samalla tavoin voidaan menetellä myös silloin, kun 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun asianosaiselle oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaan asetettu määräaika on kulunut umpeen.

3 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja markkinaoikeudellisen asian käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja markkinaoikeudellinen asia voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos asioilla on yhteyttä keskenään ja niiden käsitteleminen yhdessä käy haitatta päinsä.

Markkinaoikeuden päätettyä 1 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelemisestä samassa oikeudenkäynnissä niiden käsittelyä jatketaan riita-asian käsittelystä säädettyssä järjestyksessä. Tästä huolimatta sovelletaan, mitä 5 luvun 2 ja 3 §:ssä, 6 §:n 1 momentissa sekä 7—9, 13, 15 ja 16 §:ssä säädetään.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

4 §

Markkinaoikeudellisten asioiden käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset markkinaoikeudelliset asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

5 §

Oikeudenkäynnin julkisuus

Oikeudenkäynnin julkisuudesta markkinaoikeudessa kilpailu- ja valvonta-asioissa, hankinta-asioissa ja valitusasioissa säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa (381/2007). Muutoin oikeudenkäynnin julkisuudesta markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta

yleisissä tuomioistuimissa annetussa laissa (370/2007).

6 §

Oikeudenkäynnin joutuisuus, asioiden käsittelyjärjestys ja asian kiireelliseksi määrääminen

Asiat on käsiteltävä markkinaoikeudessa ilman aiheetonta viivytystä kohtuullisen ajan kuluessa.

Jollei erikseen ole toisin säädetty, asiat käsitellään markkinaoikeudessa niiden vireilletulon järjestyksessä, jollei siitä ole aihetta poiketa ottaen erityisesti huomioon asian käsittelyn kesto, asian laatu ja merkitys asianosaiselle.

Markkinaoikeus voi oikeudenkäynnin osapuolen kirjallisesta hakemuksesta päättää asian määräämisestä kiireelliseksi, jos asian käsittelemiselle ennen muita asioita on erityisen painava syy ottaen huomioon oikeudenkäynnin kesto, asian laatu ja merkitys asianosaiselle sekä muut perusteet kiireelliseksi määräämiselle. Kiireelliseksi määräämistä koskevaan hakemukseen ja sen käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 19 luvussa säädetään. Markkinaoikeuden päätösvaltaisuudesta kiireelliseksi määräämistä koskevan hakemuksen ratkaisemisessa säädetään kuitenkin markkinaoikeudesta annetun lain 18 §:ssä. Asian kiireelliseksi määräämistä koskevaan markkinaoikeuden ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta.

7 §

Päätöksen antaminen tai julistaminen hallintolainkäyttöasiassa

Kilpailu- ja valvonta-asioissa, hankinta-asioissa ja valitusasioissa markkinaoikeuden päätös annetaan päätösneuvottelun päätyttyä.

Asiassa, jossa markkinaoikeus toimittaa suullisen käsittelyn, päätös voidaan sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, myös julistaa päätösneuvottelun päätyttyä. Jollei päätöksen julistaminen kokonaisuudessaan ole tarpeen, päätöksestä on sitä julistettaessa ilmoitettava sen pe-

rustelut ja lopputulos. Asianosaisten siihen suostuessa perustelut voidaan tällöin ilmoittaa ainoastaan pääpiirteittäin. Jos päätöksestä on äänestetty, siitä on ilmoitettava julistamisen yhteydessä.

Lopullinen päätös on annettava 30 päivän kuluessa suullisen käsittelyn päättymispäivästä. Jos päätöstä ei voida erityisestä syystä antaa sanotussa määräajassa, se on annettava niin pian kuin mahdollista. Kun asia ratkaistaan toimittamatta suullista käsittelyä, päätös on annettava viivytyksettä.

Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölain 55 §:ssä säädetään.

8 §

Ratkaisun julistaminen tai antaminen muussa asiassa

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyissä riita- ja hakemusasioissa, mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetuissa riita-asioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa markkinaoikeuden ratkaisu julistetaan päätösneuvottelun päätyttyä tai annetaan markkinaoikeuden kansliassa. Julistettu ratkaisu päivätyään julistamispäivälle ja kansliassa annettu ratkaisu sille päivälle, jona se on asianosaisten saatavissa.

Jollei ratkaisun julistaminen kokonaisuudessaan ole tarpeen, ratkaisusta on sitä julistettaessa ilmoitettava sen perustelut sekä tuomio- tai päätöslauselma. Asianosaisten siihen suostuessa perustelut voidaan tällöin ilmoittaa ainoastaan pääpiirteittäin. Jos ratkaisusta on äänestetty, siitä on ilmoitettava julistamisen yhteydessä.

Tuomio ja lopullinen päätös on annettava 30 päivän kuluessa pääkäsittelyn tai istunnon päättymispäivästä. Jos ratkaisua ei voida erityisestä syystä antaa sanotussa määräajassa, se on annettava niin pian kuin mahdollista. Kun asia ratkaistaan toimittamatta pääkäsittelyä tai istuntoa, ratkaisu on annettava viivytyksettä.

Markkinaoikeuden on lähetettävä ratkaisutaan kappale kaikille asianosaisille. Kappale rat-

kaisusta saadaan lähettää postitse, jollei muuta tiedoksiantotapaa pidetä tarpeellisena.

7 luku

Muutoksenhaku markkinaoikeuden ratkaisuun

1 §

Muutoksenhaku kilpailu- ja valvonta-asioissa sekä hankinta-asioissa

Markkinaoikeuden päätökseen kilpailu- tai valvonta-asiaa taikka hankinta-asiaa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin 1 luvun 2 ja 3 §:ssä mainituissa laeissa säädetään.

2 §

Muutoksenhaku valitusasioissa

Markkinaoikeuden päätökseen valitusasiassa saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa markkinaoikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Jos 1 momentissa tarkoitettussa asiassa muutosta ei laillisen esteen vuoksi tai muusta hyväksyttävästä syystä voida hakea määräajassa, markkinaoikeus asettaa hakemuksesta uuden määräajan muutoksenhakua varten. Uutta määräaikaa on pyydettävä ennen alkuperäisen määräajan päättymistä markkinaoikeudelta kirjallisella hakemuksella. Hakemukseen on liitettävä selvitys hakijaa kohdanneesta esteestä tai muusta hakemuksen perusteena olevasta syystä.

Valituksen tekemiseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

3 §

Valitusasioiden käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Edellä 2 §:ssä tarkoitetun asian käsittelyyn korkeimmassa hallinto-oikeudessa sovelletaan

soveltuvin osin, mitä 4 luvun 13 §:ssä ja 15 §:n 2 momentissa säädetään.

4 §

Muutoksenhaku teollis- ja tekijänoikeudellisissa riita- ja hakemusasioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa

Markkinaoikeuden ratkaisuun 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädettyssä riita- ja hakemusasiassa, 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettussa riita-asiaa sekä markkinaoikeudellisessa asiassa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan oikeuteen, jos korkein oikeus oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 3 §:n nojalla myöntää valitusluvan.

Muutoksenhakukirjelmä, johon on sisällytettävä lupahakemus ja valitus, on yhdessä markkinaoikeuden ratkaisun kanssa toimitettava markkinaoikeuden kirjaamoon. Menettelyyn valituslupaa haettaessa ja asiaa käsiteltäessä sovelletaan muutoin oikeudenkäymiskaaren 30 luvun säännöksiä muutoksenhausta hovioikeuden toisena oikeusasteena käsittelemissä asioissa.

Markkinaoikeuden ratkaisu pannaan täytäntöön niin kuin lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädetään. Korkein oikeus voi kuitenkin määrätä, ettei ratkaisua toistaiseksi saa panna täytäntöön tai ettei aloitettua täytäntöönpanoa saa jatkaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua asiaa koskevassa ylimääräisessä muutoksenhaussa noudatetaan soveltuvin osin riita-asioita koskevia oikeudenkäymiskaaren 31 luvun säännöksiä kuitenkin niin, että myös kantelu on tehtävä korkeimpaan oikeuteen.

5 §

Teollisoikeudellisten riita- ja hakemusasioiden käsittely korkeimmassa oikeudessa

Edellä 4 luvun 18 §:ssä tarkoitetun riita- tai hakemusasian käsittelyyn korkeimmassa oikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä mainitun

luvun 20 §:ssä, 21 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 22—24 §:ssä säädetään.

8 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettu laki (1528/2001).

Jos muussa laissa tai asetuksessa viitataan eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettuun lakiin, sovelletaan tämän lain vastaavaa säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Asia, joka on tullut markkinaoikeudessa viireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

patenttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan patenttilain (550/1967) 61 §:n 2 momentti, 63 §:n 3 momentti sekä 64 ja 67—70 §, sellaisina kuin niistä ovat 67 § osaksi laissa 954/2010 ja 70 § osaksi laissa 392/2010, muutetaan 26 §:n 1 momentti, 27, 27 a ja 50 §, 57 b §:n 2 ja 4 momentti, 65, 65 b ja 66 §, 70 p §:n 1 ja 2 momentti sekä 72 §, sellaisina kuin niistä ovat 26 §:n 1 momentti laissa 243/1997, 27 § laeissa 243/1997 ja 896/2005, 27 a, 50 ja 65 b § laissa 743/2011, 57 b §:n 2 ja 4 momentti laissa 684/2006, 65 § osaksi laeissa 1695/1995 ja 896/2005, 70 p §:n 1 ja 2 momentti laissa 743/2011 sekä 72 § laissa 896/2005, sekä lisätään lakiin uusi 66 a—66 d § sekä 74 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 896/2005, uusi 4 momentti seuraavasti:

26 §

Patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskevaan lopulliseen päätökseen hakija voi hakea muutosta, jos päätös on hänelle vastainen. Patentinhaltija tai väitteentekijä voi hakea muutosta patenttiviranomaisen väitteen johdosta antamaan lopulliseen päätökseen, jos päätös on hänelle vastainen.

27 §

Patenttiviranomaisen päätökseen 26 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Mitä 22 §:n 5 momentissa säädetään patenttia koskevan asiakirjan julkisuudesta, koskee soveltuvin osin myös asiakirjoja, jotka annetaan markkinaoikeudelle tai korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

27 a §

Kun patentinhakija hakee muutosta englanniksi laadittua patenttihakemusta koskevaan lopulliseen patenttiviranomaisen päätökseen, hänen tulee toimittaa markkinaoikeudelle keksinnön selityksestä, tiivistelmästä ja patenttivaatimuksista käännös suomeksi tai ruotsiksi. Jollei käännöstä ole toimitettu valituksen ohessa, markkinaoikeuden tulee varata patentinhakijalle tilaisuus käännöksen toimittamiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Jos patentinhakija ei toimita käännöstä määräajassa, valitus jätetään tutkimatta. Kehottaessaan patentinhakijaa toimittamaan käännöksen markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen noudattamisen laiminlyömisestä voi olla. Suomen tai ruotsin kielelle käännetty asiakirjat ovat jatkokäsittelyn perustana.

Kun patentinhakija hakee muutosta patenttihakemusta koskevaan lopulliseen patenttiviranomaisen päätökseen, joka on annettu englannin kielellä, markkinaoikeuden tulee pyytää patenttiviranomaista toimittamaan päätöksestä käännös suomeksi tai ruotsiksi. Suomen tai ruotsin kielelle käännetty päätös on jatkokäsittelyn perustana.

Haettaessa muutosta väitteen johdosta annettuun lopulliseen patenttiviranomaisen päätökseen patentinhaltijan tulee toimittaa markkinaoikeudelle selityksestä käännös suomeksi tai ruotsiksi, jos patenttia koskevia asiakirjoja ei ole kokonaisuudessaan saatavilla suomeksi tai ruotsiksi. Markkinaoikeuden tulee tarvittaessa varata patentinhaltijalle tilaisuus käännöksen toimittamiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Jos patentinhaltija ei toimita käännöstä määräajassa, markkinaoikeus voi sakon uhalla velvoittaa patentinhaltijan toimittamaan käännöksen tai teettää käännöksen tämän kustannuksella. Kehottaessaan patentinhaltijaa toimittamaan käännöksen markkinaoikeuden on samalla il-

moitettava, mikä seuraamus kehotuksen noudattamisen laiminlyömisestä voi olla. Suomen tai ruotsin kielelle käännetty asiakirjat ovat jatkokäsittelyn perustana.

50 §

Pakkoluvan myöntää tuomioistuimien, joka määrää myös, missä laajuudessa keksintöä saa käyttää hyväksi, sekä vahvistaa vastikkeen ja muut pakkoluvan ehdot. Kun oleellisesti muuttuneet olosuhteet niin vaativat, tuomioistuimien voi asianomaisen vaatimuksesta kumota pakkoluvan tai vahvistaa sille uudet ehdot.

Kansanterveysongelmista kärsiviin maihin vietävien lääkkeiden valmistusta koskevien patenttien pakkolisensoinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 816/2006 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii markkinaoikeus.

57 b §

Ennen 57 §:n 1 momentissa tarkoitetun kannen nostamista tuomioistuimien voi patentinhaltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että patentinhaltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan patenttia, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 57 §:n 1 momentissa tar-

koitettua kannetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

65 §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Markkinaoikeudessa käsitellään myös asiat, jotka koskevat oikeutta keksintöön, johon on haettu Euroopan patenttisopimuksessa (SopS 8/1996) tarkoitettua eurooppapatenttia. Edellytyksenä tällaisen asian käsittelylle markkinaoikeudessa on, että vastaajalla on kotipaikka Suomessa tai että kantajalla on kotipaikka Suomessa eikä vastaajalla ole kotipaikkaa Euroopan patenttisopimukseen kuuluvassa valtiossa. Asia käsitellään markkinaoikeudessa myös, jos riidan osapuolet ovat sopineet, että markkinaoikeus on toimivaltainen tuomioistuin asiassa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua riitaa ei saa ottaa käsiteltäväksi markkinaoikeudessa, jos sama riitakysymys samojen osapuolten välillä on vireillä toisen Euroopan patenttisopimuksen jäsenvaltion tuomioistuimessa. Jos tämän ulkomaisen tuomioistuimen toimivalta on kiistetty, markkinaoikeuden on lykättävä asian käsittelyä, kunnes kysymys toimivallasta on ulkomaisessa tuomioistuimessa lainvoimaisesti ratkaistu.

Markkinaoikeuden kansainvälisestä toimivallasta säädetään tai määrätään muutoin erikseen.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

65 b §

Tähän lakiin perustuvassa riita-asiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla patenttiviranomaiselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa patentinhaltijan tai muun, jolla on patentinhaltijalta johdettu oikeus käyttää puhevaltaa patentin nojalla, toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa kantajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä. Jos

käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa vastaajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään vastaajan kustannuksella.

66 §

Syyte rikoslain (39/1889) 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettua patentin tuottamaa yksinoikeutta loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta sekä tämän lain 57 §:n 2 momentissa tarkoitettua patenttirikkomuksesta ja 62 §:ssä tarkoitettua rikoksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 58 §:n mukainen korvausvaatimus ja 59 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 65 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

66 a §

Edellä 66 §:ssä tarkoitettua rikosasiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla patenttiviranomaiselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa asianomistajan toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Kun kyseessä on syyttäjän ajama rikosasia, jossa asianomistaja käyttää puhevaltaa, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään asianomistajan kustannuksella. Kun kyseessä on asianomistajan yksin ajama rikosasia, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä.

66 b §

Edellä 66 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto patenttiviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

66 c §

Käsitellessään 66 §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkios- ta.

66 d §

Edellä 66 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta patenttiviranomaiselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

70 p §

Tähän lakiin perustuvassa eurooppapatenttia koskevassa riita-asiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saatavilla patenttiviranomaiselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa patentinhaltijan tai muun, jolla on patentinhaltijalta johdettu oikeus käyttää puhevaltaa patentin nojalla, toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa kantajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä. Jos käännöksen toimittamiseen velvoitettu on asiassa vastaajana, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään vastaajan kustannuksella.

Edellä 66 §:ssä tarkoitettu eurooppapatenttia koskevassa rikosasiassa tuomioistuin voi, jos patenttijulkaisua ei ole kokonaisuudessaan saa-

tavilla patenttiviranomaiselta suomeksi tai ruotsiksi, velvoittaa asianomistajan toimittamaan patenttijulkaisusta käännöksen suomeksi tai ruotsiksi. Kun kyseessä on syyttäjän ajama rikosasia, jossa asianomistaja käyttää puhevaltaa, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että käännös teetetään asianomistajan kustannuksella. Kun kyseessä on asianomistajan yksin ajama rikosasia, tuomioistuin voi velvoittaa käännöksen toimittamiseen uhalla, että asia jätetään sillensä.

72 §

Patenttiviranomaisen tämän lain nojalla antamaan muuhun kuin 26 §:ssä tarkoitettuun lopulliseen päätökseen sekä 42 §:ssä, 53 a §:n 2 momentissa, 53 d §:n 1 momentissa, 54 §:n 1 momentissa sekä 71 a ja 71 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

74 §

Patenttiviranomainen voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä patenttihakemuksesta, väitteestä, patentin rajoittamisesta patenttiviranomaisessa ja patentin lakkauttamisesta sekä niiden käsittelystä sekä muista niihin verrattavista teknisistä seikoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Patenttiviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetun lain (656/1967) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 1698/1995, seuraavasti:

12 §

Työnantajalle tai työntekijälle tämän lain mukaan kuuluvia oikeuksia koskevat riita-asiat käsitellään markkinaoikeudessa. Tällöin sovelletaan soveltuvien osin, mitä oikeudenkäynnistä patenttiasioissa säädetään.

Asia käsitellään markkinaoikeudessa, jos riita koskee oikeutta tässä laissa tarkoitettuun keksintöön, johon on haettu Euroopan patenttisopimuksessa (SopS 8/1996) tarkoitettua eurooppapatenttia ja jos työntekijä tämän keksinnön tehdessään pääasiallisesti työskenteli Suomessa. Jos valtiota, jossa työntekijä pääasiallisesti työskenteli, ei voida osoittaa, asia käsitellään markkinaoikeudessa, jos työnantajalla oli keksinnön tekohetkellä Suomessa sellainen toimipaikka, jonka palveluksessa keksinnön tehnyt työnteki-

jä oli. Asia voidaan käsitellä markkinaoikeudessa myös silloin, jos riidan osapuolet ovat suullisesti tai kirjallisesti sopineet, että markkinaoikeus on toimivaltainen tuomioistuina asiassa, ja tällainen sopimus on sallittu sen valtion lainsäädännössä, jonka lainsäädäntöä työsopimukseen sovelletaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Riita-asia, joka on tullut käräjäoikeudessa viireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetun lain (369/2006) 3 §:n 1 kohta ja 13 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *korkeakouluilla* yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuja yliopistoja, Maanpuolustuskorkeakoulusta annetussa laissa (1121/2008) tarkoitettua Maanpuolustuskorkeakoulua ja ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tarkoitettuja ammattikorkeakouluja sekä niiden alaisia tai yhteisiä erillislaitoksia;

13 §

Riitojen ratkaisusta

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvat riita-asiat käsitellään markkinaoikeudessa. Tällöin sovelletaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäynnistä patenttiasioissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Riita-asia, joka on tullut käräjäoikeudessa viireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki**maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain (551/1967) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Keksinnöstä, joka 1 momentin mukaan pakolunastetaan valtiolle, on keksinnön haltijalle maksettava kohtuullinen korvaus valtion varoista. Jollei korvauksesta sovita, voi keksinnön haltija ajaa siitä erikseen kannetta markkinaoikeudessa. Tällöin sovelletaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäynnistä patenttiasioissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Riita-asia, joka on tullut käräjäoikeudessa viireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain (800/1991) 41 §:n 2 momentti sekä 42 ja 45 §, sellaisena kuin niistä on 45 § osaksi laissa 395/2010,

muutetaan 23 §, 36 a §:n 2 ja 4 momentti sekä 43 ja 44 §, sellaisina kuin niistä ovat 23 § laissa 580/1992, 36 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 686/2006 sekä 43 § laissa 700/2008, sekä

lisätään lakiin uusi 44 a—44 c § seuraavasti:

23 §

Rekisteriviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

36 a §

Ennen 36 §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista tuomioistuin voi hyödyllisyysmallioikeuden haltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että hyödyllisyysmallioikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan hyödyllisyysmallioikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä

2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 36 §:ssä tarkoitettua kantetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

43 §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

44 §

Syyte rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta hyödyllisyysmallioikeutta loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta sekä tämän lain 39 §:n 1 momentissa tarkoitetusta hyödyllisyysmallirikkomuksesta ja 40 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 37 §:n mukainen korvausvaatimus ja 38 §:ssä tarkoitettu patenttilain 59 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 43 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

44 a §

Edellä 44 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto rekisteriviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeuden-

käynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

44 b §

Käsitellessään 44 §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

44 c §

Edellä 44 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta rekisteriviranomaiselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetun lain (32/1991) 40 §:n 2 momentti ja 41 §,
muutetaan 29 §, 37 b §:n 2 ja 4 momentti sekä 42—44 §, sellaisina kuin niistä ovat 29 § laissa 579/1992, 37 b §:n 2 ja 4 momentti laissa 681/2006 sekä 44 § osaksi laissa 396/2010, sekä
lisätään lakiin uusi 43 a ja 43 b § seuraavasti:

29 §

Muutoksenhaku rekisteriviranomaisen päätökseen

Rekisteriviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin patentti- ja

rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettussa laissa (/).

37 b §

Keskeyttämismääräys välittäjälle

Ennen 37 a §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista tuomioistuin voi yksinoikeuden haltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että yksinoikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan piirimalliin kohdistuvaa yksinoikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 37 a §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

42 §

Oikeuspaikka riita-asioissa

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

43 §

Oikeuspaikka rikosasioissa

Syyte rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettua oikeutta piirimalliin loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta sekä tämän lain 35 §:ssä tarkoitettua piirimallirikkomuksesta ja 36 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 38 §:n mukainen hyvitys- ja korvausvaatimus sekä 39 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 42 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

43 a §

Rekisteriviranomaisen lausunto rikosasiassa

Edellä 43 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto rekisteriviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

43 b §

Asiantuntija rikosasiassa

Käsitellessään 43 §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

44 §

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle rikosasiassa

Edellä 43 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta rekisteriviranomaiselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa an-

netun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut kärjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

tavaramerkkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tavaramerkkilain (7/1964) 45 §:n 2 momentti sekä 48 ja 49 §, sellaisena kuin niistä on 49 § laeissa 1715/1995 ja 393/2010,

muutetaan 42—44 §, 48 a §:n 2 ja 4 momentti, 51 ja 51 a §, 56 l §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti sekä 58 §,

sellaisina kuin niistä ovat 42 § osaksi laeissa 996/1983 ja 1715/1995, 43 § laissa 716/1995, 48 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 680/2006, 51 §, 56 l §:n 2 momentti ja 57 §:n 1 momentti laissa 1715/1995, 51 a § laissa 581/1992 ja 58 § osaksi laissa 1038/1992, sekä

lisätään lakiin uusi 43 a ja 43 b § seuraavasti:

42 §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Jäljempänä 57 §:n 1 momentissa mainitussa neuvoston asetuksessa tarkoitettuna yhteisön tavaramerkkituomioistuimena toimii markkinaoikeus.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

43 §

Syyte rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettua oikeutta tavaran tunnusmerkkiin loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta ja tämän lain 39 §:n 1 momentissa tarkoitettua tavaramerkkirikoksesta käsitellään Helsingin kärjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 38 §:n 2 ja 3 momentin mukainen korvaus- ja hyvitysvaatimus sekä 41 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 42 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutki-
maan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen,
vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa
tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jäl-
keen.

43 a §

Edellä 43 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän
tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto rekis-
teriviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeuden-
käynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 lu-
vun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oi-
keudesta pyytää lausunto.

43 b §

Käsitellessään 43 §:ssä tarkoitettua asiaa kä-
rjäjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina
enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain
(/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantun-
tijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausun-
to kärjäjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyk-
sistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyk-
siä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian rat-
kaisemista kärjäjäoikeuden on varattava asian-
osaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausun-
nosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelle-
taan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain
37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkios-
ta.

44 §

Edellä 43 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän
tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkai-
susta rekisteriviranomaiselle sovelletaan, mitä
oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa an-
netun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkina-
oikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

48 a §

Ennen 38 §:n 1 momentissa tarkoitetun kan-
teen nostamista tuomioistuin voi tavaramerkki-
oikeuden haltijan hakemuksesta antaa keskeyttä-

mismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 mo-
mentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeis-
tä, että tavaramerkkioikeuden haltijan oikeuksi-
en toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi.
Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle
määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jon-
ka väitetään loukkaavan oikeutta tavaran tun-
nusmerkkiin, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksi-
anto sille, jolle määräystä on haettu annetta-
vaksi, voidaan toimittaa postitse taikka teleko-
piota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämis-
määräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lä-
hettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämis-
määräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulos-
ottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun
2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta
vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oi-
keudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä
2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämis-
määräys raukeaa, jollei 38 §:n 1 momentissa tar-
koitettua kannetta nosteta tuomioistuimessa
kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

51 §

Muutosta rekisteriviranomaisen lopulliseen
päätökseen tavaramerkkiasianssa voi hakea ha-
kija, jos päätös on hänelle vastainen tai asia on
jätetty sillensä. Rekisteröintiä vastaan tehdyn
väitteen johdosta rekisteriviranomaisen teke-
mään lopulliseen päätökseen saa hakea muutos-
ta se, jolle päätös on vastainen.

51 a §

Rekisteriviranomaisen tämän lain nojalla te-
kemään päätökseen haetaan muutosta valitta-
malla markkinaoikeuteen siten kuin patenti- ja
rekisterihallituksesta annetussa laissa
(575/1992) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen
käsitteystä markkinaoikeudessa säädetään oi-
keudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetus-
sa laissa.

56 l §

Päätökseen, jonka mukaan kansainvälinen rekisteröinti on voimassa Suomessa tehdystä väitteestä huolimatta, voi väitteentekijä hakea muutosta.

57 §

Yhteisön tavaramerkillä tarkoitetaan Euroopan unionin sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston (tavaramerkit ja mallit), jäljempänä *yhteisön tavaramerkkivirasto*, yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 nojalla rekisteröimää tavaramerkkiä.

58 §

Tarkemmat säännökset rekisteröintihakemuksesta, tavaramerkkirekisteristä ja sen pitämisestä, kuuluttamisesta sekä rekisteriviranomaisen tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteriviranomainen voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä rekisteröintihakemuksesta ja sen käsittelystä, rekisteröityä tavaramerkkiä koskevista asioista, tavaramerkkirekisteristä, kuulutuksista sekä muista niihin verrattavista teknisistä seikoista.

Tämän lain mukaan perittävistä maksuista säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

yhteismerkkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteismerkkilain (795/1980) 5 §:n 2 momentti ja
lisätään lakiin uusi 6 a—6 e § seuraavasti:

5 §

Kumoamiskannetta saa ajaa jokainen, joka kärsii haittaa rekisteröinnistä. Kannetta saa ajaa myös syyttäjä, työ- ja elinkeinoministeriön määräämä viranomainen sekä asianomaisten elinkeinon- tai ammatinharjoittajien taikka kuluttajien etua valvova yhteisö.

6 a §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

6 b §

Syyte rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitettua oikeutta tavarann tunnusmerkkiin loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta sekä tavaramerkkilain

39 §:n 1 momentissa tarkoitettua rikkomuksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva tavaramerkkilain 38 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu korvaus- ja hyvitysvaatimus sekä mainitun lain 41 §:ssä tarkoitettu vaatimus sen estämättä, mitä tämän lain 6 a §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

6 c §

Edellä 6 b §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto rekisteriviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

6 d §

Käsitellessään 6 b §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyk-

sistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkios-
ta.

6 e §

Edellä 6 b §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta rekisteriviranomaiselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

mallioikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan mallioikeuslain (221/1971) 31 b §:n 2 momentti, 39 §:n 2 momentti, 41 §:n 3 momentti sekä 42 §, sellaisena kuin niistä on 31 b §:n 2 momentti laissa 596/2002,

muutetaan 21 §:n 1 momentti, 22 ja 33 a §, 35 a §:n 2 ja 4 momentti sekä 43 ja 44 §,

sellaisina kuin ne ovat, 21 §:n 1 momentti laissa 1058/2010, 22 § laissa 578/1992, 33 a ja 43 § laissa 1215/2002, 35 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 685/2006 sekä 44 § laeissa 718/1995 ja 394/2010, ja *lisätään* lakiin uusi 43 a—43 c § seuraavasti:

21 §

Mallin rekisteröintihakemusta koskevaan rekisteriviranomaisen lopulliseen päätökseen hakija voi hakea muutosta, jos päätös on hänelle vastainen. Rekisteriviranomaisen rekisteröintiä vastaan tehdyn väitteen johdosta tekemään lopulliseen päätökseen saa hakea muutosta se, jolle päätös on vastainen.

22 §

Rekisteriviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

33 a §

Yhteisömallilla tarkoitetaan yhteisömallista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 mukaista rekisteröimätöntä mallia sekä Euroopan unionin sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston (tavaramerkit ja mallit), jäljempänä *yhteisön tavaramerkki- ja mallioikeusvirasto*, mainitun asetuksen nojalla rekisteröimää mallia.

35 a §

Ennen 35 §:n 1 momentissa tarkoitetun kannen nostamista tuomioistuin voi mallioikeuden haltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että mallioikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan mallioikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 35 §:n 1 momentissa tarkoitettua kannetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

43 §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Edellä 33 a §:ssä mainitussa neuvoston asetuksessa tarkoitettuna yhteisömalliasioita käsittelevänä tuomioistuimena toimii markkinaoikeus.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

43 a §

Syyte rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta mallioikeutta loukkaavasta teollisoikeusrikoksesta sekä tämän lain 35 §:n 2 momentissa tarkoitetusta mallioikeusrikkomuksesta ja 40 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 36 §:n ja 40 §:n 3 momentin mukainen korvausvaatimus sekä 37 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 43 §:ssä momentissa säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

43 b §

Edellä 43 a §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto

rekisteriviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

43 c §

Käsitellessään 43 a §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

44 §

Edellä 43 a §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta rekisteriviranomaiselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

toiminimilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan toiminimilain (128/1979) 26 § ja 27 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 §:n 3 momentti, 6 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 ja 4 momentti, 18 a §:n 2 ja 4 momentti sekä 20, 28 ja 29 §, sellaisina kuin niistä ovat 18 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 682/2006, sekä *lisätään* lakiin uusi 29 a—29 c § seuraavasti:

1 §

Mitä tässä laissa säädetään toiminimestä, koskee myös aputoiminimeä. Tämän lain 2 §:n 3 momentin sekä 3—6, 18, 22—24, 27—29 ja 29 a—29 c §:n toiminimeä koskevia säännöksiä sovelletaan vastaavasti myös toissijaiseen tunnukseen. Lisäksi mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/) säädetään toiminimeä koskevista riita- ja hakemus-

asioista, koskee soveltuvin osin myös aputoiminimeä ja toissijaista tunnusta.

6 §

Jos toiminimi on vakiintunut eikä siihen sekoitettavissa olevan vanhemman toiminimen haltija ole kohtuullisessa ajassa ryhtynyt toimiin myöhemmän toiminimen käytön estämiseksi, pysyy oikeus vakiintuneeseen toimi-

nimeen vanhemman oikeuden rinnalla. Sekaanusvaaran välttämiseksi tuomioistuimella on tällöin kuitenkin valta osapuolen vaatimuksesta ja sen mukaan kuin havaitaan kohtuulliseksi määrätä, että toiminimeä saadaan käyttää vain erityisellä tavalla, kuten lisäämällä siihen paikannimi tai sitä muutoin selventämällä.

18 §

Kieltokannetta saa ajaa jokainen, jolle toiminnesta tai sen käytöstä aiheutuu haittaa. Kannetta saa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ajaa myös työ- ja elinkeinoministeriön määräämä viranomainen sekä asianomaisten elinkeinonharjoittajien etuja valvova yhteisö.

Kannetta uhkasakkoon tuomitsemiseksi saa ajaa se, jonka vaatimuksesta kieltotuomio on annettu, sekä, jos kieltotuomio on annettu 1 momentin nojalla, myös työ- ja elinkeinoministeriön määräämä viranomainen.

18 a §

Ennen 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua kannetta nostamista tuomioistuin voi yksinoikeuden haltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että yksinoikeuden haltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan oikeutta toiminimeen, tilaisuus tulla kuuluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua kannetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

20 §

Kannetta rekisteröinnin kumoamiseksi saa ajaa jokainen, jolle aiheutuu rekisteröinnistä haittaa. Kannetta saa ajaa myös työ- ja elinkeinoministeriön määräämä viranomainen ja 18 §:n 3 momentissa tarkoitettu yhteisö, ellei kanne perustu 10 §:n 2—4 kohtaan.

28 §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

29 §

Syyte 22 §:n 1 momentissa tarkoitettua toiminnan loukkauksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 23 §:n mukainen hyvitys- ja korvausvaatimus sekä 24 §:n 2 momentin mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 28 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

29 a §

Edellä 29 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto rekisteriviranomaiselta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

29 b §

Käsitellessään 29 §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina

enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkios- ta.

29 c §

Edellä 29 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta rekisteriviranomaiselle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

kaupparekisterilain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (129/1979) 29 §, sellaisena kuin se on laeissa 582/1992 ja 1122/1993, seuraavasti:

29 §

Rekisteriviranomaisen päätökseen, jolla rekisteröiminen on evätty, haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (575/1992) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Haettaessa muutosta paikallisviranomaisen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen nouda-

tetaan, mitä valittamisesta rekisteriviranomaisen päätökseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteriviranomaisen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain (575/1992) 5 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 714/2005, sekä
lisätään lakiin uusi 5 a ja 5 b § seuraavasti:

5 §

Muutoksenhaku Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen teollisoikeudellisissa ja kaupparekisteriasioissa

Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, kun:

- 1) päätöksellä on ratkaistu patenttihakemus tai muu patenttia koskeva asia;
- 2) päätöksellä on ratkaistu hakemus mallin rekisteröimisestä tai muu mallia koskeva asia;
- 3) päätöksellä on ratkaistu hakemus integroidun piirin piirimallin rekisteröimisestä tai muu piirimallia koskeva asia;
- 4) päätöksellä on ratkaistu hakemus hyödyllisyysmallin rekisteröimisestä tai muu hyödyllisyysmallia koskeva asia;
- 5) päätöksellä on ratkaistu hakemus tavaramerkin tai yhteismerkin rekisteröimisestä taikka muu tavaramerkkiä tai yhteismerkkiä koskeva asia;
- 6) päätöksellä on evätty kaupparekisteriin tehdyn ilmoituksen rekisteröiminen.

Valitettaessa 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

5 a §

Muutoksenhaku Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen muissa asioissa

Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen muussa kuin 5 §:ssä tarkoitetussa asiassa saa, jollei muualla toisin säädetä, hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muutoksen hakemisesta Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen yritysikiinnityslaisla (634/1984) tarkoitetussa asiassa säädetään kuitenkin erikseen.

5 b §

Muutoksenhakuoikeuden rajoitukset

Joka ei säädettyssä ajassa ole tehnyt väitettä tai vaatimusta myönnetyn patentin taikka rekisteröidyn tavaramerkin tai mallin johdosta, ei saa hakea muutosta asiassa annettuun päätökseen.

Joka ei ole tehnyt vaatimusta hyödyllisyysmallin tai integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin julistamisesta mitättömäksi, ei saa hakea muutosta asiassa annettuun päätökseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain (576/1992) 1 §:n 2 momentti sekä 2—4 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 3 § laissa 896/2002 sekä 4 § osaksi laissa 244/1997.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnassa vireillä olevat 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen vireille tulleet patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain (575/1992) 5 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetut asiat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa markkinaoikeuden käsiteltäviksi.

Tämän lain voimaan tullessa Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnassa vireillä olevat 1 päivänä toukokuuta 2013 tai sen jäl-

keen vireille tulleet patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 5 §:n 1 momentin 1—4 sekä 6 kohdassa tarkoitetut asiat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa markkinaoikeuden käsiteltäviksi.

Tämän lain voimaan tullessa Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnassa vireillä olevat 1 päivänä toukokuuta 2013 tai sen jälkeen vireille tulleet patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 5 a §:ssä tarkoitetut asiat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Helsingin hallinto-oikeuden käsiteltäviksi.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnasta markkinaoikeuden käsiteltäviksi siirtyvien asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annettu laki (576/1992).

2 §

Tämän lain voimaan tullessa Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnassa päätoimisesti toimivat, markkinaoikeudesta annetun lain (/) 4 §:ssä säädetyt kelpoisuusehdot täyttävät virkamiehet voidaan määrätä tämän lain voimaan tullessa hoitamaan markkina-

oikeuden markkinaoikeustuomarin tai markkinaoikeusinsinöörin virkaa enintään kahden vuoden määräajaksi. Siirtämisestä päättää markkinaoikeus. Siirtäminen edellyttää virkamiehen suostumusta.

Patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnan osastosihteeri ja hänen virkansa siirretään tämän lain voimaan tullessa markkinaoikeuteen oikeusministeriön päätöksellä. Viran

siirtäminen ei edellytä virkamiehen suostumusta.

3 §

Tämä laki tulee voimaan myöhemmin lailla säädettävänä ajankohtana.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009) 27 §:n 3 momentti,

muutetaan 34 §:n 2 ja 4 momentti sekä 45—47 § sekä

lisätään lakiin uusi 47 a—47 c § seuraavasti:

34 §

Keskeyttämismääräys välittäjälle

Ennen 33 §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista tuomioistuimien voi kasvinjalostajanoikeuden haltijan hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että oikeudenhaltijan oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, jonka väitetään loukkaavan kasvinjalostajanoikeutta, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulos-

ottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 33 §:ssä tarkoitettua kantetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

45 §

Muutoksenhaku Eviran päätökseen

Tämän lain nojalla annettuun Eviran päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettussa laissa (/).

46 §

Oikeuspaikka riita-asioissa

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

47 §

Oikeuspaikka rikosasioissa

Syyte rikoslain 49 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta kasvinjalostajanoikeutta loukkaavasta teollisuusrikoksesta sekä tämän lain 41—43 §:ssä tarkoitetusta rikkomuksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitetusta rikoksesta johtuva 36 §:n mukainen hyvitys- ja korvausvaatimus sen estämättä, mitä edellä 46 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

47 a §

Eviran lausunto rikosasiassa

Edellä 47 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen oikeuteen pyytää lausunto Eviralta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 22 §:ssä säädetään markkinaoikeuden oikeudesta pyytää lausunto.

47 b §

Asiantuntija rikosasiassa

Käsitellessään 47 §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

47 c §

Ilmoitus Eviralle rikosasiassa

Edellä 47 §:ssä tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen velvollisuuteen ilmoittaa ratkaisusta Eviralle sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 4 luvun 23 §:ssä säädetään markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa ratkaisusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Eviran päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

verkkotunnuslain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verkkotunnuslain (228/2003) 18 § seuraavasti:

18 §

Muutoksenhaku

Viestintäviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei markkinaoikeus toisin määrää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oi-

keudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Viestintävirastolla on oikeus valittaa markkinaoikeuden tekemästä päätöksestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Viestintäviraston päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/1978) 7, 8 ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat, 7 ja 8 § laissa 1532/2001 sekä 11 § osaksi laissa 481/2011, sekä *lisätään* lakiin uusi 7 a, 8 a, 10 a, 10 b ja 11 a § seuraavasti:

7 §

Kielto, jota 6 §:ssä tarkoitetaan, voidaan määrätä myös väliaikaisena, jolloin kielto on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

7 a §

Tämän lain vastaisella menettelyllä aiheutetun vahingon korvaamisesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

8 §

Määrätessään 6 §:ssä tarkoitettua kiellon tuomioistuin voi velvoittaa elinkeinonharjoittajan määrääjässä ryhtymään sopivaan oikaisutoimeen, jos sitä teosta aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla.

Tuomioistuin voi hakijan vaatimuksesta määrätä, että päätös 6 §:ssä tarkoitettua kieltoa koskevassa asiassa on vastaajan kustannuksella julkaistava yhdessä tai useammassa sanoma- tai ai-

kakauslehdessä. Väli aikaista kieltoa koskevaa päätöstä ei voida määrätä julkaistavaksi.

8 a §

Tuomioistuimien voi tämän lain vastaista menettelyä koskevassa riita-asiassa kantajan vaatimuksesta määrätä, että vastaajan on korvattava kustannukset, jotka kantajalle aiheutuvat siitä, että hän soveltuvin toimin julkistaa tietoja lainvoimaisesta tuomiosta, jossa vastaajan on todettu menettelleen tämän lain vastaisesti. Määräystä ei saa antaa, jos tietojen levittämistä on muussa laissa rajoitettu. Harkitessaan määräyksen antamista ja määräyksen sisältöä tuomioistuimen tulee ottaa huomioon julkistamisen yleinen merkitys, loukkauksen laatu ja laajuus, julkistamisesta aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat seikat.

Tuomioistuimien määrää vastaajan korvattavien kohtuullisten julkistamiskustannusten enimmäismäärän. Kantajalla ei ole oikeutta korvaukseen, jos tietoja tuomiosta ei ole julkistettu tuomioistuimen määräämässä ajassa tuomion lainvoimaiseksi tulosta.

10 a §

Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen kiellon määräämistä koskevat asiat sekä tähän lakiin perustuvat riita-asiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

10 b §

Tuomioistuimen on tämän lain mukaisen riita-asian tultua vireille lähetettävä viipymättä jäljennös haastehakemuksesta kuluttaja-asiamiehelle tiedoksi.

11 §

Syyte 9 ja 10 §:ssä tarkoitettusta rikoksesta ja rikkomuksesta käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa. Syyttäjä ei saa nostaa syytettä tässä

laissa tarkoitettusta rikkomuksesta, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikkomusta syytteeseen pantavaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva vahingonkorvausvaatimus sen estämättä, mitä 10 a §:ssä säädetään.

Tuomioistuimien pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitettujen vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua asiaa käsittelevän tuomioistuimen on 2 ja 3 §:n mukaisia asioita käsitellessään varattava kuluttaja-asiamiehelle tilaisuus tulla kuulluksi.

11 a §

Käsitellessään 11 §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Asia, joka on tullut käräjäoikeudessa tai markkinaoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

tekijänoikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 54 §:n 5 momentti, 60 c §:n 2 ja 4 momentti sekä 61 §, sellaisina kuin niistä ovat 54 §:n 5 momentti laissa 821/2005 sekä 60 c §:n 2 ja 4 momentti laissa 679/2006, sekä

lisätään lakiin uusi 61 a ja 61 b § seuraavasti:

54 §

Jos asianosainen kieltäytyy 1 momentissa tarkoitetun asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä, asia voidaan asianosaisen hakemuksesta saattaa tuomioistuimen ratkaistavaksi. Jos tuomioistuin on myöntänyt momentin 2—4 kohdassa tarkoitetussa asiassa luvan ja päätökseen haetaan muutosta, lupa ja sen ehdot ovat voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu tai ylempi tuomioistuin valitusta käsitellessään toisin määrää.

60 c §

Ennen 60 b §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista tuomioistuin voi tekijän tai hänen edustajansa hakemuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin, tilaisuus tulla kuulluksi. Tiedoksianto sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, voidaan toimittaa postitse taikka telekopiota tai sähköpostia käyttäen.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Keskeyttämismääräys tulee voimaan, kun hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Mahdollisuudesta

vapautua vakuuden asettamisesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:ssä. Edellä 2 tai 3 momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 60 b §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta tuomioistuimessa kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

Oikeuspaikka

61 §

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

61 a §

Syyte rikoslain 49 luvun 1 ja 3—5 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta sekä tämän lain 56 a—56 f §:ssä tarkoitetusta rikoksesta käsitellään oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 4 luvussa tarkoitetussa käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 57 §:n mukainen hyvitys- ja korvausvaatimus sekä 58 ja 59 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 61 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

61 b §

Käsitellessään 61 a §:ssä tarkoitettua asiaa käräjäoikeudella voi olla apunaan asiantuntijoina enintään kaksi markkinaoikeudesta annetun lain (/) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiantuntijajäsentä.

Asiantuntijan on annettava kirjallinen lausunto käräjäoikeuden hänelle tekemistä kysymyksistä. Asiantuntijalla on oikeus tehdä kysymyksiä asianosaisille ja todistajille. Ennen asian ratkaisemista käräjäoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus lausua asiantuntijan lausunnosta.

Asiantuntijan oikeuteen palkkioon sovelletaan, mitä markkinaoikeudesta annetun lain 37 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen palkkiosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Riita-, hakemus- ja rikosasia, joka on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 4 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 4 § ja 12 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 luvun 4 § laeissa 1065/1991, 235/1995 ja 707/2007 sekä 12 §:n 1 momentti laissa 1065/1991, seuraavasti:

7 luku

Turvaamistoimista

4 §

Tässä luvussa tarkoitettu turvaamistoimesta päättää yleinen tuomioistuin hakemuksesta. Turvaamistointa koskevan asian käsittelee se tuomioistuin, jossa hakijan vaatimusta tai oikeutta koskevan pääasian oikeudenkäynti on vireillä. Jos pääasian käsittely on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen, turvaamistointa koskevan asian käsittelee pääasiaa viimeksi käsitellyt tuomioistuin. Jos oikeudenkäyntiä ei ole vireillä, toimivaltainen tuomioistuin määräytyy 10 luvun säännösten perusteella.

Jos yleinen tuomioistuin ei ole toimivaltainen käsittelemään 1 momentissa tarkoitettua pääasiaa, turvaamistoimesta päättää sen paikkakun-

nan käräjäoikeus, missä vastapuolella on kotipaikka taikka missä kyseinen omaisuus tai huomattava osa siitä sijaitsee tai missä turvaamistointen tarkoitus voi muutoin toteutua.

Turvaamistoimesta päättää 1 ja 2 momentissa säädetyn sijasta markkinaoikeus, jos pääasia on oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (/) 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 momentissa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia taikka mainitun lain 1 luvun 6 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu asia ja pääasian oikeudenkäynti on vireillä markkinaoikeudessa tai sen käsitteily markkinaoikeudessa on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen. Markkinaoikeus päättää turvaamistoitimesta myös, jos mainittua pääasiaa koskeva oikeudenkäynti ei ole vielä vireillä.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn sijasta markkinaoikeus päättää turvaamistoimesta myös, jos pääasia on oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia ja pääasian oikeudenkäynti on vireillä markkinaoikeudessa tai sen käsittely markkinaoikeudessa on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen.

Aluksen takavarikosta sekä toimivaltaisesta tuomioistuimesta eräissä tapauksissa säädetään merilain (674/1994) 4 ja 21 luvussa.

12 §

Kanne 10 §:ssä tarkoitettujen kulujen korvaamisesta silloin, kun pääasiaa ei ole saatettu 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vireille, sekä 11 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja kulujen korvaamisesta on pantava vireille siinä kärjäoikeudessa, jolla on toimivalta tutkia 6 §:ssä tarkoitettu kanne, taikka, jos kanne ei ole kärjäoikeudessa käsiteltävä, kärjäoikeudessa sillä paikakkunnalla, missä vastapuolen on vastattava sellaisessa riita-asiassa tai missä turvaamistoimi on

täytäntöönpantu. Edellä 4 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuissa asioissa kanne 10 §:ssä tarkoitettujen kulujen korvaamisesta silloin, kun pääasiaa ei ole saatettu 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vireille, sekä 11 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja kulujen korvaamisesta on kuitenkin pantava vireille markkinaoikeudessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos pääasia on tullut kärjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan 2 momentissa säädetyn lisäksi myös, jos turvaamistointa on haettu ennen tämän lain voimaantuloa. Jos tässä momentissa tarkoitettuun turvaamistoimeen liittyvä pääasia pannaan kuitenkin vireille markkinaoikeudessa, kanne 7 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja kulujen korvaamisesta on pantava vireille markkinaoikeudessa.

Laki

todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annettuun lakiin (344/2000) uusi 7 b § seuraavasti:

7 b §

Oikeuspaikka

Edellä 1 §:n 1 momentissa ja 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tässä laissa tarkoitettua turvaamistoimesta sekä 7 a §:n mukaisesta tiedoksisaantia koskevasta määräyksestä päättää markkinaoikeus, jos pää-

asian oikeudenkäynti on vireillä markkinaoikeudessa tai sen käsittely markkinaoikeudessa on päättynyt eikä muutoksenhakua varten säädetty aika ole kulunut umpeen. Markkinaoikeus päättää turvaamistoimesta ja 7 a §:n mukaisesta tiedoksisaantia koskevasta määräyksestä myös, jos pääasiaa koskeva oikeudenkäynti ei ole vielä vireillä.

Muutoin tässä laissa tarkoitettusta turvaamistoimesta ja 7 a §:n mukaisesta tiedoksisaantia koskevasta määräyksestä päättää oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan toimivaltainen tuomioistuin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Jos pääasia on tullut käräjäoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan 2 momentissa säädetyn lisäksi myös, jos turvaamistointa on haettu tai 7 a §:n mukaista määräystä koskeva vaatimus on esitetty ennen tämän lain voimaantuloa. Jos pääasia, joka liittyy tässä momentissa tarkoitettuun turvaamistoimeen tai 7 a §:n mukaista määräystä koskevaan vaatimukseen, pannaan kuitenkin vireille markkinaoikeudessa, kanne oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja kulujen korvaamisesta on pantava vireille markkinaoikeudessa.

Laki

tuomareiden nimittämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuomareiden nimittämisestä annetun lain (205/2000) 1 §:n 2 momentin 8 kohta, 11 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto sekä 18 §:n 1 momentti ja 2 momentin 4 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentin 8 kohta laissa 1544/2001, 11 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto laissa 133/2003 sekä 18 §:n 1 momentti ja 2 momentin 4 kohta laissa 614/2011, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

_____

Tässä laissa tarkoitettuja tuomarinvirkoja ovat:

_____

8) markkinaoikeuden ylituomarin, markkinaoikeustuomarin ja markkinaoikeusinsinöörin virat;

_____

11 §

Tuomareiden yleiset kelpoisuusvaatimukset ja nimitysperusteet

_____

Hovioikeuden presidentiksi, hovioikeuden laamanniksi, käräjäoikeuden laamanniksi, hallinto-oikeuden ylituomariksi, vakuutusosasto-oikeuden ylituomariksi, vakuutusosasto-oikeuden laamanniksi, työtuomioistuimen presidentiksi sekä markkinaoikeuden ylituomariksi voidaan nimittää henkilö, jolla on 1 momentissa säädettyjen edellytysten lisäksi johtamistaitoa.

18 §

Muiden tuomareiden nimittäminen määräajaksi

Korkein oikeus nimittää vuotta pidemmäksi määräajaksi hovioikeuden presidentin esityksestä tuomarin hovioikeuteen, käräjäoikeuden laamannin esityksestä tuomarin käräjäoikeuteen ja maaoykeusinsinöörin maaoykeutena toimivaan käräjäoikeuteen sekä työtuomioistuimen presidentin esityksestä tuomarin työtuomioistuimeen. Korkein hallinto-oikeus nimittää vuotta pidemmäksi määräajaksi hallinto-oikeuden ylituomarin esityksestä tuomarin hallinto-oikeuteen, markkinaoykeuden ylituomarin esityksestä markkinaoykeustuomarin ja markkinaoykeus-

insinöörin markkinaoykeuteen sekä vakuutusoykeuden ylituomarin esityksestä tuomarin vakuutusoykeuteen.

Enintään vuoden määräajaksi nimittää:

4) markkinaoykeuden ylituomari markkinaoykeustuomarin ja markkinaoykeusinsinöörin markkinaoykeuteen;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

valtion virkamieslain 46 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan valtion virkamieslain (750/1994) 46 a §:n 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 288/2009, seuraavasti:

46 a §

Kirjallisen varoituksen antaa:

6) markkinaoykeustuomarille ja markkinaoykeusinsinöörille markkinaoykeuden ylituomari;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kilpailulain 43 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kilpailulain (948/2011) 43 §:n 2 momentti seuraavasti:

43 §

Velvollisuus saapua markkinaoikeuden istuntoon ja esittää asiakirjoja

Asian käsittelystä ja selvittämisestä markkinaoikeudessa säädetään muutoin oikeu-

denkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

sähkömarkkinalain 51 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan sähkömarkkinalain (386/1995) 51 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1172/2004, seuraavasti:

51 §

Muutoksenhaku

Sähkömarkkinaviranomaisen 16 §:n 2 momentin, 38 a—38 d ja 39 §:n nojalla sekä verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 714/2009 17 artiklan nojalla antamaan pää-

tökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaisa säädetään. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

maakaasumarkkinalain 9 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maakaasumarkkinalain (508/2000) 9 luvun 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1293/2004, seuraavasti:

9 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Maakaasumarkkinaviranomaisen 2 luvun 4 ja 4 a §:n, 3 luvun 1 §:n 2 momentin sekä 7 luvun 1 a—1 d ja 2 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa sää-

detään. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

lentoasemaverkosta ja -maksuista annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lentoasemaverkosta ja -maksuista annetun lain (210/2011) 13 § seuraavasti:

13 §

Muutoksenhaku

Päätökseen, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto tekee palvelujen tarjoamista tai niiden hinnoittelua koskevan erimielisyyden ratkaisemiseksi 12 §:n nojalla, haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeu-

denkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/). Markkinaoikeuden päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetun lain (416/2012) 16 § seuraavasti:

16 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Energiamarkkinaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä. Hallinto-oikeuden päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Energiamarkkinaviraston 7—9 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/). Markkinaoikeuden päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

viestintämarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viestintämarkkinalain (393/2003) 121 a §:n 4 momentti, 121 b §:n 4 momentti, 122 §:n 5 momentti sekä 127 §:n 3 ja 4 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 121 a §:n 4 momentti laissa 759/2006, 121 b §:n 4 momentti ja 127 §:n 4 momentti laissa 363/2011 sekä 127 §:n 3 momentti laissa 331/2009, seuraavasti:

121 a §

Kohtuuttoman sopimusehdon kieltäminen

Teleyritys voi saattaa kieltopäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa Viestintäviraston päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

121 b §

Määräys numeron tai palvelun sulkemiseksi

Kuluttaja-asiamiehen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Teleyritys tai se, jonka palvelun käyttö on estetty, voi saattaa muun kuin väliaikaisena annetun päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa siitä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

122 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun määrää Viestintäviraston esityksestä markkinaoikeus. Asian käsittelystä ja selvittämisestä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa. Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valtioneuvoston ja Viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Muutoksen hakemisesta markkinaoikeuden päätökseen 121 a ja 121 b §:ssä tarkoitetussa kiellon määräämistä taikka numeron tai palvelun sulkemista koskevassa asiassa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa. Markkinaoikeuden päätökseen 122 §:ssä tarkoitetussa seuraamusmaksun määräämistä koskevassa asiassa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

127 §

Muutoksenhaku

Viestintäviraston 16—20, 59 ja 126 §:n nojalla tekemään päätökseen sekä valtioneuvoston tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki**televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 ja 36 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 36 §:n 2 momentti ja 36 a §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 733/2010, seuraavasti:

36 §

Pakkokeinot

Kuluttaja-asiamiehen valvomien 35 §:ssä mainittujen säännösten osalta noudatetaan, mitä kuluttajansuojalain 2 luvun 16, 17, 19 ja 20 §:ssä säädetään.

36 a §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun määrää 35 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen esityksestä markkinaoikeus. Asian käsittelystä ja selvittämisestä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa

laissa (/). Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

sähkötuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkötuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain (117/2011) 21 § seuraavasti:

21 §

Muutoksenhaku

Energiamarkkinaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, ellei jäljempänä toisin säädetä.

Energiamarkkinaviraston 5 ja 7 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Energiamarkkinaviraston 5 ja 7 §:n nojalla antamaan päätökseen ja Energiamarkkinavirastoon sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 74 ja 75 §:ssä, 85 §:n 1 momentissa, 86 §:n 1 ja 2 momentissa, 87 §:n 1 ja 3 momentissa, 89 §:ssä, 91—93 §:ssä, 94 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa, 95 §:ssä, 100—102 §:ssä, 103 §:n 1 ja 2 momentissa, 105 §:ssä sekä 106 §:n 1 momentissa säädetään valitusosoituksesta, hankintapäätöksen tiedoksiannosta, muutoksenhausta ja seu-

raamuksista sekä hankintayksiköstä, ellei tässä laissa toisin säädetä.

Energiamarkkinaviraston 14 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/). Markkinaoikeuden päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Energiamarkkinaviraston 5, 7 ja 14 §:n nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei valituksen tai hakemuksen käsittelevä tuomioistuin toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

julkisista hankinnoista annetun lain 91 ja 105 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 91 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 321/2010, ja
muutetaan 105 §, sellaisena kuin se on laissa 321/2010, seuraavasti:

105 §

Täydentävät säännökset

Valitukseen sovelletaan muutoin hallintolainkäyttölakia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään muutoin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 93 ja 106 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 93 §:n 4 momentti ja
muutetaan 106 § seuraavasti:

106 §

Täydentävät säännökset

Valitukseen sovelletaan muutoin hallintolainkäyttölakia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään muutoin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

kuluttajansuojalain 2 luvun 20 §:n ja 3 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 20 §:n 3 momentti ja 3 luvun 4 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 20 §:n 3 momentti laissa 1395/2009 ja 3 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 1547/2001, seuraavasti:

2 luku

Markkinointi ja menettelyt asiakassuhteessa

20 §

Valvonta

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään muutoin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

3 luku

Sopimusehtojen sääntely

4 §

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään muutoin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

arpajaislain 62 c ja 66 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arpajaislain (1047/2001) 62 c §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 66 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 661/2010, seuraavasti:

62 c §

Uhkasakko

Poliisihallitus tuomitsee 62 a §:ssä tarkoitetun kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon maksettavaksi. Markkinaoikeus tuomitsee 62 b §:ssä tarkoitetun kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon maksettavaksi Poliisihallituksen hakemuksesta.

66 a §

Markkinointikiellon saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa ja muutoksenhausta markkinaoikeuden päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ 20____. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 3 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1533/2001, seuraavasti:

3 §

Kiellon ja oikaisun määrääminen

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ 20____.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

alkoholilain 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholilain (1143/1994) 53 §, sellaisena kuin se on laissa 1540/2001, seuraavasti:

53 §

Asian käsittely markkinaoikeudessa ja muutoksenhaku markkinaoikeuden päätökseen

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa ja muutoksenhausta markkinaoikeuden päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ 20____.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä annetun lain (554/2009) 9 §:n 4 momentti seuraavasti:

9 §

Päätös rekisteröinnistä

Yhtymän rekisteröintiä koskevaan Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin patentti- ja rekisterihal-

lituksesta annetussa laissa (575/1992) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain 44 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 44 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, seuraavasti:

44 §

Velvollisuus saapua markkinaoikeuden istuntoon ja esittää asiakirjoja

Asian käsittelystä ja selvittämisestä markkinaoikeudessa säädetään muutoin oikeu-

denkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2012